Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 70. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 13-го КВІТНЯ 1955. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ—FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 13, 1955. No. 70. VOL. LXII.

СТІВЕНСОН РЕКОМЕНДУЄ НОВУ ПОЛІТИКУ ЩОДО ФОРМОЗИ

ДОМАГАЄТЬСЯ АКЦІЇ НА ТЕРЕНІ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ; ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ПРОТИ ОБОРОНИ МАТСУ І КВІМОЙ

Шикаґо, Іллиной. — Бувший демократичний кандидат на президента ЗДА в 1952 році і титулярний голова Демократичної Партії Адлей Е. Стівенсон промовляв через радіо й телевізію до американського народу і домагався, щоб ЗДА та їх союзники спільно заявилися проти вживання сили в обороні району Формози. Він також домагався, щоб ті самі великодержави склали запоруку, що будуть обороняти Національний Китай, поки мирним способом не буде ця справа розв'язана. — Стівенсон твердив, що коли б ЗДА взялися обороняти острови Матсу і Квімой, то, правдоподібно мусіли б робити це самі, без жадних союзників, і могли б причинитися до того, що цей малий конфлікт поширився б на загальну катастрофу для всіх. Бувший демократичний кандидат заявив, що він промовляє до американського народу тому, що тепер заіснувала небезпечна ситуація на Далекому Сході, і тому, що багато американців просили його, щоб він зайняв становище в цій справі. Стівенсон сказав, що не бачить жадної причини, щоб не можна було просити СССР, щоб він публічно зайняв становище до справи Формози. Москва, казав промовець, повинна сказати, чи вона воліє, щоб справу Формози розв'язати мирним способом, чи хоче, щоб цю справу розв'язував при допомозі зброї „ароґантний і нерозсудливо сміливий китайський комуністичний уряд". На думку Стівенсона, дипломатія не знає жадної тривкої формули для осягу якоїсь цілі, і тому можна і треба випробовувати шлях переговорів для розв'язки справи Формози. Промовець казав, що ЗДА та їхні союзники повинні внести резолюцію до Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, закликаючи до того, щоб „визнати винною всяку спробу змінити теперішній стан, який існує в районі Формози". Об'єднані Нації повинні знайти таку розв'язку справи Формози, яка „була б у згоді з бажанням народу, з міжнародним правом та світовою безпекою." Стівенсон заявив, що він не бажає своєю промовою утруднити становище президента Айзенгавера, але між дорадниками президента є й такі, які, як сенатор Вільям Ф. Новленд, домагаються, щоб ЗДА збройно боронили острови Квімой і Матсу. Але всі арґументи сенатора Новленда слабнуть, коли подумається, що така політика змогла б довести до третьої світової війни. „Я буду молитися за те, щоб президент мав мудрість і мужність в тій критичній хвилині, коли він мусітиме вирішувати цю справу." Стівенсон гадає, що всі президентові дорадники не зможуть знищити розсудливости самого президента. Промовець запитував, чи ці малі острови — Матсу і Квімой важливі для оборони ЗДА, і чи вони важливі навіть для оборони самої Формози та чи можна б було їх боронити без вживання атомової зброї. Стівенсон казав, що ЗДА повинні вже тепер заявити, чи будуть боронити Квімой і Матсу, бо під час комуністичної атаки на ці острови президент не зможе відгадати думок комуністів, чи вони починають малу війну за ці острови, чи хочуть вести напад і на Формозу.

Едвард Дж. Корсі (зліва), дорадник для справ іміґрації в державному департаменті, звільнений із цього становища державним секретарем Доллесом

Корсі відмовляється прийняти новий пост від Доллеса

Вашинґтон. — Дорадник в іміґраційних справах Едвард Дж. Корсі відмовився прийняти новий пост від державного секретаря Джана Фостера Доллеса після того, як його Доллес звільнив із попереднього становища. Доллес пропонував Корсі новий пост, який займається іміґраційними справами Латинської Америки. Голова Республіканського Крайового Комітету Лінард В. Голл відвідав Корсі та просив його, щоб він погодився прийняти якийсь інший пост в теперішній адміністрації, але Корсі заявив, що він „втомлений", щоб тепер обговорювати цю справу, і вертається до своєї фарми в стейті Ню Йорк. Корсі мав дораджувати відділові іміґрації в департаменті стейту, яким способом приспішити виконання іміґраційного закону з 1953 року. Але ті політичні кола, які є проти прибуття більшого числа нових іміґрантів до цієї країни, бо бояться, що між ними могли б бути і комуністи, виступали проти Корсі, закидаючи йому нельояльність до ЗДА ще в 30-х роках. Мабуть, внаслідок цих закидів Доллес звільнив Корсі з його становища дорадника для справ іміґрації. Республіканська партія хотіла б затримати Корсі, бо боїться, щоб звільнення Корсі не мало некорисного впливу на виборців італійського походження та з тих країн, які хотіли б спровадити до ЗДА своїх земляків.

МИР НЕ Є НАЙВИЩИМ ДОБРОМ — КАЖЕ ДОЛЛЕС

Вашинґтон. — У мирі, здобутому через страх, світ може втратити найбільше своє добро, яким є моральні цінноці, — заявив державний секретар Дж. Ф. Доллес у великій промові, яку виголосив в понеділок 11 квітня ц. р. на форумі католицького Джорджтавнського університету перед вихованцями й професорським складом 27-ох єзуїтських каледжів і університетів в ЗДА. Його промови слухало понад 800 осіб. Державний секретар протиставив ганебний мир свободі, так само, як протиставив географію національній єдності й духа — матерії. У міркуваннях політично-філософської натури, Дж. Ф. Доллес вказував на нещастя, що його може навести на світ і людство пацифістична пропаґанда, яка послаблює рішучість боронити волю, маючи на увазі тільки мир. Пацифізм є одним із найважніших засобів комуністичної пропаґанди, а „конґреси миру" є комуністичними імпрезами. Комуністи знають, що дух пацифізму, що охопив би людство, послабить його волю до оборони, скаже боронити миру за всяку ціну й тому є безпосереднім вступом до повної капітуляції перед комунізмом. Таким чином мир, як єдиний ідеал, може стати насправді деґрадацією людської раси, деґрадацією людського достоїнства. Доллес вказав, як на практичний приклад, як інколи не доводять до цілі механічні компроміси, заключувані дипломатами в ім'я збереження миру, — на дві паралелі, що поділили два народи: 38-му паралелу в Кореї і 17-ту в В'єтнамі. В обох випадках десятки і сотні тисяч людей не признали того нового географічно-політичного кордону, а втікали на південь, щоб зберегти свободу свого релігійного вірування і змогу виконувати релігійні практики. Тому географічні розв'язки рідко сходяться з людськими розв'язками. Необхідною стала толеранція, так само, як необхідно охоплювати цілість проблем, а не задовольнятися їхніми частинками.

Доллес признав, що ЗДА поробили в минулому чимало помилок, але той минулий період можна назвати часом „великого досвіду". „Ми репрезентуємо велику могутність у світі моралі, інтелекту і матеріяльних засобів", казав державний секретар. Він пригадав, що ЗДА мають пакти безпеки з близько сорок державами, не рахуючи того, що між 60 державами ЗДА засідають в Об'єднаних Націях і намагаються вдержати мир через Об'єднані Нації. Тепер існує у західньому світі більша гармонія, як була раніше. Різниці думок є неминучі і природні. Доллес зокрема з великим признанням вказав на зміну в духовій структурі західньої Европи: географія залишилась та сама, але дух співпраці тамошніх держав і народів скріпився і стає щораз кращий.

Вся промова Доллеса була звернена проти пацифістичних тенденцій і проти тези, щоб ратувати мир компромісами механічної натури, як поділ країв і тп.

ДЕЛЕҐАЦІЯ АВСТРІЇ ПРИБУЛА ДО МОСКВИ

МОЛОТОВ, МІКОЯН І ІНШІ СОВЄТСЬКІ ДОСТОЙНИКИ ПРИВІТАЛИ ЇЇ НА ЛЕТОВИЩІ

Москва. — Делеґація австрійського уряду прибула в понеділок 11 квітня двома совєтськими літаками з Відня до Москви. На летовищі привітали її совєтський міністер закордонних справ Молотов, перший совєтський віце-прем'єр Мікоян й інші совєтські достойники, як також австрійський амбасадор у Москві та амбасадори трьох західніх великодержав, спів-відповідальних за долю Австрії. Відлітаючи з Австрії, з летовища, положеного в совєтській зоні, з якого Совєти на той момент забрали свої війська, — голова австрійської делеґації, канцлер Юліюс Рааб, пригадав, що його попередники переїздили вже тисячі миль в подорожах у справі договору, що дав би Австрії самостійність і мир. Але, мовляв, якщо ця подорож закінчиться успішно, то не шкода буде втрати часу й понесених трудів. Висівши на летовищі в Москві, Рааб заявив, що він приїхав „для поправи взаємин між СССР і Австрією і для закріплення миру". Він висловив свою вдячність за запрошення делеґації до Москви та згадав про недалеке десятиріччя, коли совєтська армія „визволила" Австрію від гітлерівської окупації. Разом із канцлером Раабом прибули його заступник Адольф Шерф, міністер закордонних справ Леопольд Фіґль і його заступник Бруно Крейски. Та делеґація репрезентує водночас обидві коаліційні австрійські політичні партії, народну й соціялістичну. У другому літаку прибули вищі урядовці й технічний персонал. Зараз після свого приїзду австрійська делеґація від'їхала до австрійської амбасади, для наради з амбасадором Норбертом Бішофом. На вівторок 12 квітня була передбачена авдієнція канцлера Рааба у „президента" Совєтського Союзу Ворошилова і прем'єра Булґаніна і в той же день мали розпочатись переговори з представниками Совєтів. У тих переговорах має виянитись, чи Австрія і західні альянти всилі прийняти совєтські вимоги щодо ґарантій, щоб не повторилась нова злука Австрії з Німеччиною і щоб Австрія не прилучилася до ніякого військово-політичного державного бльоку. Якщо совєтські вимоги будуть прийнятливі, то внедовзі відбулась би конференція чотирьох великодержав для остаточної полагоди австрійської проблеми, нерозв'язаної ще від другої світової війни. Коли ж московські переговори закінчаться невдачею, то це буде наявний доказ, що запрошення австрійської делеґації до Москви було нещире й що Москва насправді не бажає собі злагоди в справах середньої Европи — коментує преса. Тому приїзд австрійської делеґації до Москви і її тамошні наради мають велике міжнародне значення.

Холоди погіршують сільсько-господарську ситуацію в Совєтському Союзі

Москва. — В центральних областях Совєтського Союзу триває далі гостра зима, сніг і холоди, які у великій мірі припізнили весняні роботи і цим знівечили надії на добрий врожай. Ці холоди погіршують і так уже погану ситуацію в сільському господарстві Совєтського Союзу, керманичі якого сподівалися в цьому році надолужити втрати, спричинені в цій ділянці поганим господарюванням. Про критичну ситуацію в совєтському сільському господарстві свідчить і той факт, що слідом за масовим звільнюванням керівників колективних господарств починають звільнювати а то й карати директорів т. зв. совхозів (державних господарств). Востаннє звільнено і покарано директорів двох великих совхозів а саме в Пензі і в Тулі. Їх усунено із їхніх становищ і покарано за недбайливу опіку над багатотисячним поголів'ям худоби й овець, що довело до велетенських втрат в цих совхозах. Водночас із цим совєтський міністр сільського господарства Бенедіктінов попередив міністрів совхозів усіх шістнадцяти союзних республік зробити всі заходи, щоб припинити втрати в поголів'ї худоби по колхозах і совхозах.

Найвищий Суд почав переслухання в справі окремих шкіл

Вашинґтон. — В Найвищому Суді почалися переслухання в справі того, як окремі стейти здійснюють скасування окремих шкіл для дітей кольорових батьків, які Найвищий Суд визнав за незгідні з Конституцією цієї держави. Представники двох заінтересованих стейтів Кензасу і Делевару заявили, що інтеґрація шкільництва в їхніх стейтах зробила добрі поступи. Але адвокати Крайового Товариства для поступу кольорових народів зізнавали, що в деяких стейтах не йде до об'єднання шкіл для дітей різного кольору шкіри, тільки радше до дальшої сеґреґації. Адвокати неґритянського населення гостро критикували плян, який пропонує стейт Флорида. Згідно з цим пляном окремі неґритянські діти мали б просити окружні суди про позволення ходити до школи разом із білими дітьми, але тільки тоді це могло б статися, коли б їм довелося переконати суд, що „немає справедливої причини до відкинення їхньої просьби". Представники неґрів заявляють, що відкладення скасування сеґреґації шкіл зовсім не зменшило ворожої постави білого населення до спільних шкіл для білих і кольорових дітей.

Дев'ять допомогових організацій протестують проти звільнення Корсі

Ню Йорк, Н. Й. — Дев'ять допомогових організацій, які посередньо представляють коло 100 мільйонів американців, вислали гострий протест до державного секретаря Джана Фостера Доллеса, домагаючися окремої конференції в цій справі з участю самого президента Айзенгавера. Ці організації дбали про прибуття до цієї країни 90 відсотків нових іміґрантів, які могли прибути до ЗДА на основі закону про переміщені особи (ДП), і тепер вони також мають займатися спроваджуванням нових іміґрантів на основі закону з 1953 року. Між цими допомоговими організаціями є Крайова Католицька Добродійна Конференція, Крайова Рада Церков, Лютеранська Служба для Втікачів, Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, жидівська організація „Гайєс", Фундація Толстого та інші. Корсі назвав у листі до Доллеса здійснювання теперішнього закону про нових іміґрантів „скандалом" і сказав, що в цій справі не буде так довго зміни, аж уряд очиститься від „нетолерантної меншости" в Конґресі і в державному департаменті, яка то меншість „переконана в тому, що в цьому світі існують вищі і нижчі раси". Корсі відмовився прийняти новий пост, який йому запропонував Доллес. Доллес звільнив Корсі тому, що конґресмен Френсіс Ф. Волтер закидав Корсі, що він мав мати зв'язки з прокомуністичними групами ще в 30-их роках, що Корсі рішуче заперечив. Корсі прихильно ставився до спроваджування нових іміґрантів до ЗДА.

МекМіллен дякує Доллесові

Лондон. — Новий англійський міністер закордонних справ МекМіллан відповів державному секретареві Дж. Ф. Доллесові сердечною депешою на його ґратуляційну телеґраму з нагоди свого призначення міністром. „Сподіваюсь — депешував він, — що довір'я, яке ви мали до Антоні (Ідена), ви перенесете на мене, а я з свого боку буду старатися відновити нашу тісну співпрацю з воєнних часів. Ви добре знаєте мої погляди, що основні інтереси й ідеали наших двох країн є тотожні, а коли є між нами якісь різниці, то це наша справа знайти задовільну відповідь". Комуно-китайський прем'єр Чу Ен-лай прислав новому англійському прем'єрові привітальну телеґраму, дармащо в тому самому часі комуно-китайська державна преса заатакувала Ідена за його „огидне становище в справі Формози.

ВАСИЛАКІ НЕ МАВ НІЧОГО СПІЛЬНОГО З УКРАЇНСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ РУХОМ

Мюнхен. — Українське Інформаційне Бюро опублікувало таке повідомлення:

Міністерство внутрішніх справ т. зв. Німецької Демократичної Республіки через свою аґенцію АДН, а за ними й московський ТАСС повідомили через свої радіовисильні 7 квітня 1955 р. про перехід із Західньої до Східньої Німеччини Володимира Василакі. В цих повідомленнях твердиться, немовбито В. Василакі грав керівну ролю в національному житті української еміґрації. Українське Інформаційне Бюро стверджує: Володимир Василакі ніколи не брав участи в праці української еміґрації. Про нього відомо, що під час другої світової війни він співпрацював з органами гітлерівської влади, після війни він виринув в колах т. зв. федералістичного руху, який заперечував право українського народу на національно-державну самостійність і через те перебував поза межами української національного життя на еміґрації. В. Василакі співпрацював з тими російськими організаціями на еміґрації, які провадять акцію за реставрацію єдиної неділимої Росії. Побачивши, що перебування на таких позиціях позбавляє його впливу на українське громадянство та засуджує на повну ізоляцію, в другій половині 1954 р. він почав видавати газету в українській мові на засоби невідомого походження. Ця газета пропаґувала єдинонеділимську програму під маскою самостійницьких гасел. Для тих самих завдань була створена 1955 р. т. зв. Ліґа антибольшевицьких організацій народів Совєтського Союзу, що хоч і названа була „Ліґою", але складалася з кількох цілком випадкових осіб на чолі з В. Василакі. До цієї „Ліґи" всі організації народів СССР, які боряться проти большевизму за своє національно-державне визволення, ставилися неґативно. Перехід В. Василакі до большевиків без сумніву стоїть у зв'язку з утворенням у Східній Німеччині совєтського комітету для репатріяції.

Чеський втікач дістав політичний азиль

Вашинґтон. — Чеський вояк із прикордонної сторожі Ян Фойтік дістав американський політичний азиль. Америка не виречеться свого права признавати втікачам із комуністичних країн політичний азиль і тому відкинула ноту сателітського чехо-словацького уряду, яка домагалась завернути Фойтіка до ЧСР. Чеські комуністи зажадали були видачі Фойтіка, оскаржуючи його в убивстві іншого прикордонного вояка при переході чесько-німецького кордону. Чеська влада, мовляв, хоче „переслухати" у цій справі Фойтіка. Американці відмовились видати Фойтіка, про що повідомили чехів нотою, яку чехи назвали „образливою". У часописах появилась інша версія про смерть того другого вояка: це був, мовляв, теж втікач, який проте згинув у перестрілці з прикордонною комуністичною сторожею, що почала стріляти по втікачах.

Список підривних організацій збільшився

Вашинґтон. — Генеральний прокуратор Герберт Бравнелл додав до списка підривних організацій 21 нову підривну організацію, і тепер ця ліста виносить 303 організації. Члени всіх тих організацій є запідозрені в тому, що вони не є льояльні до цієї країни. Список підривних організацій веде генеральний прокуратор від 1947 року, і на цьому списку вміщені всі прокомуністичні та всі профашистівські та пронацистські організації. Нові організації, втягнені до цього списка, мають привабливі і, на перший погляд, зовсім невинні назви: Комітет волі ім. Бенджеміна Дейвіса, Партія здобуття прав для народу, Крайовий закон Смита і т. п. Генеральний прокуратор повідомив ще дальші шість організацій про те, що він думає їх взяти до списка підривних організацій, і вони внесли протести проти цього. Між цими організаціями є Крайова Рада для справ мистецтва, науки та професій в Ню Йорку.

Гатояма думає, що ще не час на ревізію договорів із ЗДА

Токіо. — Японський прем'єр Гатояма заявив, що Японія почне заходи для ревізії договорів із З'єдиненими Державами, але щойно пізніше, бо сьогодні ще не час на таку ревізію. Іде головно про договір безпеки, в якому ЗДА зобов'язалися боронити разом з японцями японських островів і про адміністративний договір в справі військових залог і баз в Японії. Обидва договори були підписані ще тоді, коли Японія не мала ніяких збройних сил і тому цих договорів не можна трактувати як таких, що підписані між двома рівними партнерами. Гатояма хотів мабуть своєю заявою злагіднити деяке напруження у взаєминах між ЗДА і Японією, викликане останньою вимогою японського уряду зменшити суму, що її платять японці на вдержування американських військ в Японії із 155.000.000 долярів до 105,000.000. Вашинґтон це домагання відкинув, погоджуючись тільки на багато менше зниження згаданої суми. В дальшому Гатояма боронив політики теперішнього японського уряду в справі кращих взаємин із Совєтським Союзом і червоним Китаєм, заявляючи, що Японія мусить жити в дружніх взаєминах і з цими країнами і що ЗДА не мають нічого проти, щоб Японія підписала мировий договір із Совєтським Союзом або щоб вона встановила торговельні взаємини із червоним Китаєм. Японський уряд переговорює тепер із Совєтами в справі вибору місця для підписання мирового договору. Заявив теж Гатояма, що він хотів би говорити і з китайським червоним прем'єром Чу Ен-лаєм і з індійським прем'єром Неру.

● **Із Східньої Німеччини** втік власник вантажної баржі разом із своєю баржею. Він відхилився в одну сторону каналу, що сполучає обидві зони Німеччини, раптово скрутив до західньо-німецького причалу, в'їхав туди разом з 500 тоннами вугілля і попросив азилю.

Ще про Ювілей Усусусів в Ню Йорку

До вчорашньої згадки про вшанування громадянством Ню Йорку 40-річчя виступу Усусусів подаємо наступне:

Місцевий Відділ Всеамериканського Комітету, що влаштовував названі святкування, був створений з усіх комбатантських та молодечих організацій Ню Йорку. Кіш квітів був переданий, а звіт зголошений обом отаманам УСС, тобто Т. Рожанковському й д-рові Н. Гірнякові, при чому перелічено також всі ті молодечі організації, представники яких взяли участь у врученні квітів. На Зустрічі Громадянства з Усусусами були приявні, крім всіх Усусусів та численних гостей, також представники 44 організацій. Привіт від Т-ва Інженерів виголосив інж. Білинський.

В АМЕРИЦІ

● **Крайовий Демократичний Комітет** влаштовує 16-го квітня прийняття з 3,000 учасників на честь спікера Палати Репрезентантів Сема Рейберна. На цьому прийнятті, крім Рейберна, промовлятимуть: бувший президент Труман, Адлей Стівенсон і пані Френклін Д. Рузвелт, вдова по президенті. Це буде найбільше демократичне прийняття впродовж двох попередніх років.

● **На утримання** Федерального Бюра Інвестиґацій уряд не видає жадних коштів. А навпаки, внаслідок праці цього бюра, уряд дістав до своєї скарбниці титулом кар та інших грошових вплявів 82,283,130 долярів, тобто на 5,291, 588 долярів більше від того, що коштує утримування цього бюра.

● **Сенатор Прескот Буш** заявив заступникові генерального прокуратора Вільямові П. Роджерові, що „навіть один комуніст на відповідальному становищі може пошкодити нашій державній безпеці".

● **Американці** звичайно атакують республіканців за їхні „назадницькі" політичні кроки, але тепер заявляють, що невдоволені також із демократичної більшости в Конґресі тому, що досі демократи, мовляв, не вспіли провести „ліберальне" законодавство в різних ділянках громадського життя".

В СВІТІ

● **Іден**, новий англійський прем'єр, тепло подякував президентові Айзенгаверові за його ґратуляційну депешу. Іден заявив, що, „як приятелі і члени Атлянтійської спільноти", ЗДА й Англія „змагатимуть до тих самих цілей".

● **Німці і французи** порозумілись щодо створення фінансово-промислової спілки для діяльности на терені Франції і французьких колоній. Ця спілка буде зватися Міжнародною компанією для студій промислової співпраці і підлягатиме французам, але матиме німецький капітал і німецьких технічних виконавців. Нова спілка продукуватиме зброю, потрібну для нової німецької армії.

● **Американський консулят** у Франкфурті в Німеччині видав протягом місяця коло 350 віз до Америки німецьким жінкам, які вийшли заміж за американців. В останньому місяці незалежно від іміґраційної квоти за законом РРА (про допущення 214,000 іміґрантів) — видано 6,000 віз німкам на звичайну в'їздову квоту.

● **В Австралії** совєтський уряд продає будинок совєтської амбасади, в якому немає мешканців від того часу, коли — після втечі шефа совєтської шпигунсько - „дипломатичної" роботи в Австралії — Москва відкликала свого дипломатичного представника. СССР хоче за той будинок $135,000, дармащо заплатила за нього тільки $35,000. За зразком найгірших „буржуазних" спекулянтів, СССР хоче заробити $100,000.

● **В Данії** защеплять 400,000 дітей вакциною д-ра Солка проти дитячого паралічу (поліо), якщо звідомлення американських лікарів - спеціялістів задовольнять данських лікарів. Запаси вакцини доставила б Америка.

● **У Марокко** пристрасті автохтонів усе ще розпалені спором, хто має бути султаном країни: вороже до французів настроєні націоналісти домагаються повороту з заслання і привернення до влади султана Сіді Мохаммеда Бен Юссефа, якого французи скинули й вивезли на Мадаґаскар. Сіді Мохаммед Бен Муляй Арафа, теперішній султан, представляє себе репрезентантом поступовішого елементу і домагається від французів більшого респекту для своєї особи.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПІД ЗНАКОМ ВИБОРІВ

Хоч від найближчих президентських виборів у листопаді 1956 р. ділить нас ще півтора року, проте вже сьогодні внутрішня і навіть закордонна політика країни ведеться у великій мірі під знаком цих виборів. Республіканська партія, що виграла попередні президентські вибори, та Демократична партія, що виграла останні вибори до Конгресу і здобула в ньому більшість, „нормують" тепер всі свої політичні виступи з думкою про публічну опінію та про листопад 1956-го року.

Висліди кожних дотеперішніх і майбутніх виборів у великій мірі залежали і залежатимуть від кандидатів на найвище становище в країні. Останнє слово в цій справі скажуть конвенції обидвох партій, що відбудуться за кілька місяців перед виборами. Тепер іде ще тільки змагання за кандидатури, себто обидві партії бажають видвигнути на кандидатів найкращих, найбільш заслужених і найбільш популярних осіб. Загально вважається, що останню перемогу для республіканців здобула у великій мірі саме кандидатура ген. Айзенгавера.

Передвиборча гра за кандидатури ведеться довкола центральних осіб з попередніх виборів: президента Айзенгавера в Республіканській партії і Адлея Стівенсона, попереднього кандидата з Демократичної партії. Ані один, ані другий досі ще не сказали свого слова, — вони формально не погодились і не відмовились від своїх кандидатур, а все, що на цю тему вже сказано, є тільки „зондуванням" публічної опінії та політичними здогадами. В обидвох партіях, як і в народі, панує переконання, що саме президент Айзенгавер і бувший губернатор стейту Іллиной, Адлей Стівенсон — найсильніші кандидати, і що тільки вони можуть здобути для своїх партій найбільше голосів.

Є також багато альтернативних кандидатів на кандидатів. Між республіканцями, на випадок відмови від кандидатури теперішнього президента Айзенгавера, називають м. ін. його заступника Ричарда Ніксона, сенатора Новленда, теперішнього „міністра миру" Геролда Стассена і багатьох інших. Між демократами, на випадок відмови кандидатури Стівенсона, називають в першу чергу теперішнього губернатора стейту Ню Йорк, Аварела Гарримана, а далі сенаторів Саймінгтона, Кіфовера і Доглеса, губернаторів Вільямса з Мішігену і Мейнера з Ню Джерзі та багатьох інших, розглядаючи їхні „плюси і мінуси" та їх можливості здобути перемогу для партії.

Очевидно, що до формального найменування кандидатів може виникнути ще багато інших кандидатур, і напевно буде сказано та написано ще багато слів про їхні заслуги та можливості, а головно про пляни їхньої внутрішньої і закордонної політики. Усе це під єдиним кутом і з єдиною метою: здобути публічну опінію, себто голоси виборців. Тим часом проводи обидвох партій, як цілком певно і їх евентуальні кандидати, з найбільшою увагою прислухаються голосам цієї опінії.

Це повинні мати на увазі й ми, американсько-українські громадяни. Уже згадувано, що опубліковані таємні протоколи Ялтинської конференції недвозначно свідчать про те, що покійний президент Рузвелт і його дорадники в Ялті, розглядаючи польську справу, найбільше турбувалися голосами виборців польського роду. Звичайно, було б великою помилкою ставитись до майбутніх виборів тільки під кутом дуже близьких нашому серцю справ українського визволення. Ми є громадянами цієї країни і повинні мати на увазі весь комплекс внутрішніх і закордонних справ цієї нашої теперішньої Батьківщини. Було б також великою помилкою „страшити" когонебудь нашими голосами, бо це часто дає цілком протилежні наслідки. Але нам треба і ми, як громадяни з почуттям відповідальности, повинні довести до публічного відома те, що згідно з нашим переконанням є не тільки в найкращому інтересі нашої країни, але й має рішальне значення для її „пережиття" у смертельному змагу з рабовласницькою совєтською системою і загрозою для вільного світу, себто — найактивніша і найрішучіша американська допомога визвольним змаганням українського та інших поневолених народів.

Недалекий вже Шостий Конгрес Американських Українців дасть нам добру нагоду виявити ці наші переконання. Цю нагоду ми повинні в першу чергу і найповніше використати. Бо це — головне завдання американсько-української спільноти, яке принесе незрівняно більшу користь і нашій країні і українській визвольній справі, ніж усі навіть найпалкіші дебати про українські екзильні репрезентації чи про асигнацію для них субвенцій з дуже незадовільної в цьому році каси УНФонду.

ІНДІЯ НА ШЛЯХУ ПОСТУПУ

Дві країни у світі викликають тепер найбільший подив своїм здвигом в усіх ділянках народного життя — Західня Німеччина й Індія. Не можна порівнювати їх ані історією, ані статистикою території й населення, ані навіть умовинами, в яких проходить їх відбудова чи побудова. Але в обох випадках є одна подібність: такі там величезні зміни на краще впродовж короткого останнього часу, що люди, які були в цих країнах тому 10 і 5 років, і які поїхали туди наприкінці минулого чи з початком цього року, — не всилі опертись почуванню дійсного подиву. Індія — країна далека і ніби нам байдужа. Говориться тепер про неї найчастіше з жалем, а то й обуренням за прокомуністичні нотки в закордонній політиці Неру й Крішни Менона та за ті величезні послуги, що їх вони роблять комуністичному Китаєві й Совєтському Союзові пропаґандою „співіснування" і „невтральности". Але це тільки один відтинок численних проблем Індії, що належить до найцікавіших у широкому світі, так, як і сама Індія — одна з найцікавіших у світі країн.

Країна, що має 1,220,000 кв. миль території, отже коло одної третини території ЗДА, але з населенням коло 360 мільйонів душ, себто вдвоє більше, як мають ЗДА, — з культурою, що сягає 5,000 років і з самостійністю щойно від серпня 1947 року, а з конституцією щойно від січня 1950 — це країна таких суперечностей і можливостей, що їх зраджують вже на перший погляд цих кілька статистичних цифр. Коли додати до цього, що до 1947 року існували на цій території 562 (інші джерела кажуть про 584) „незалежні" князівства з амбітними магараджами; що на території Індії у 14 областях говорять зовсім різними мовами і що ще до 1953-го року щорічно хворіло там по 100 мільйонів людей на малярію із мільйонами смертних випадків — то можна мати сяке-таке уявлення про хаос, який панував на цій території ще тому вісім років і про проґрес, який треба було зробити, щоб здобути собі у світі голос і повагу. І коли сьогодні Індія грає щораз більшу ролю в міжнародному світі, то завдячувати це треба не величині території і кількості населення, а подивугідним наслідкам того збірного індійського зусилля, що його вкладено в цю економічно відсталу й політично схаотизовану країну.

Надзвичайно цікаві подробиці про це наводить колишній амбасадор ЗДА в Індії, Чарлз Бовлс, який виїхав був в 1953-му році з Індії після дворічного в ній перебування і знову поїхав до цієї країни у відвідини в минулому місяці. Говорячи про все ще дуже низький життьовий рівень тамошнього населення, Бовлс пригадує, що ще нині більше як половина індійських родин живе з річного прибутку, який не перевищує 250 долярів; фабричний робітник дістає все ще пересічно по 1 доляру денно; вчителі дістають пересічно по 20 долярів місячно; безробітних є коло 80 мільйонів осіб, а пересічний сільський мешканець (себто три четвертини населення!) все ще мусить „зберігати дієту". Зате по стороні позитивів восьмирічного індійського балянсу стоїть передусім здавлення в 1948-му році кривавої комуністичної революції, запляновоної на один час з заворушеннями в Бурмі, Філіппінах і Індонезії. Три дивізії реґулярного війська і 30,000 індійських поліціянтів привернули спокій, а після того 106 мільйонів ґолосів у парляментських виборах висловились за конгресовою партією учнів Ґанді, які у своїй ідеології і внутрішній політиці є антикомуністичні й мають першу заслугу в праці над піднесенням країни.

Зроблено це систематично, згідно з п'ятирічним пляном. Найбільше уваги присвячено земельній реформі і сільськогосподарській продукції. На викуп у земельних власників земель, що пішли на парцеляцію між безземельних селян, видано досі близько більйона долярів. Тому, що Індія мала завжди замало власних харчів і завжди терпіла від катастрофальних наслідків посухи — розпочато ірриґаційні роботи. До 1 квітня 1956 року (кінець першої п'ятирічки) наводнено буде 16,7 мільйона акрів, себто трохи менше, як уся штучно наводнювана управна земля в ЗДА. 80% землі знаходиться вже в руках тих, що на ній працюють. В ділянці охорони здоров'я розпочато завзяту і плянову війну проти комах, розсадника малярії, яка звалювала з ніг щорічно — як уже згадано — коло ста мільйонів людей. При допомозі програми „4-ох точок" вишколено 18,750 осіб для боротьби з комахами, а систематичне зрошування і газування лісів та мокляків хемікаліями охопило вже територію з населенням 136 мільйонів душ і зменшило відсоток захворувань на малярію з 60% на 2%.

Однак, поступ позначився не тільки на індійському селі. Промисл хемічний, легких сталевих виробів (головно роверів), вугільний, залізничий, гидравлічний, мануфактурний — зріс за останні два роки з 50 до 800%. В ділянці адміністрації — злиття п'ятисот незалежних державок в одну цілість перейшло так докладно, що вже забувається їх традиція.

В ділянці науки — коло 50,000 молоді обох статей щорічно закінчують високі школи. Свідомість того, що нарід не може жити самим тільки хлібом, змусила вишколювати численні кадри організаторів культурного життя по всій країні, яке охоплює народні доми, читальні, театри, кіна і ін.

Американський дипломат, знавець Індії, підкреслює з подивом, що 93% всіх видатків на ці справи покривають самі індійці, платячи надзвичайно високі податки. Тільки 7% із загальної суми прийшло від Міжнародного Банку, від т. зв. Коломбо-Пляну й Програми „4-х точок". Дещо прибуло з приватних фундацій, як, напр., Фундації Форда, — ця остання збудувала 46 шкіл, з яких кожна подібна до університету з цілим комплексом будинків.

Чарлз Бовлс, реасумуючи свої широкі спостереження і завваги на сторінках „Магазину" „Н. И. Таймсу", бачить в майбутності Індії ще великі перешкоди господарського, політичного і соціяльного характеру. Він не має певности, чи вдасться далі успішно поборювати спротив реакційних кол (поміщицтва і міських багатіїв), які разом із комуністами стоять в опозиції до уряду, — чи партія Неру не розложиться амбіціонерством і корупцією, чи втримається промисл, наставлений на тимчасові зиски, або чи раптовий зріст міської інтеліґенції принесе користь селянській країні. Але водночас він стверджує, що в Індії запанувала атмосфера довір'я та певности і що наполеглива праця в цій атмосфері може цілком перетворити обличчя цієї країни, яка швидко перестає бути відсталою.

Ярослав Курдидик

МОСКОВСЬКЕ „СПІЛЬНЕ КОМАНДУВАННЯ" І НАТО

В останньому часі справа Формози і пов'язана з нею можливість вибуху нової війни так заабсорбували політичну світову опінію, що створюється враження, нібито цей обшир є одиноким вирішним місцем, де мало б рішатися найближче майбутнє. Коли пильно слідкувати за американською пресою, то виразно видно цілеспрямованість у просовуванні концепції, що, мовляв, доля світу рішатиметься виключно на далекосхідньому пляцдармі — на азійському, а не европейському континенті.

Мимохіть напливає думка, чи не діють тут, буває, однобічні дорадники та експерти, які це питання надто спрощують. Чи не намагаються вони просунути тенденцію, згідно з якою альфою і омегою світового балянсу є лише Далекий Схід і що від порушення та захитання його залежить мир або неспокій на землі.

Постає враження, немовби якась таємна сила, дуже подібна до тієї, що колись так успішно діяла в Ялті — намагається доражувати, що конференція великих чотирьох держав є конечною для основного замирення (іншими словами — ще зайвий раз поступитися перед большевиками). А якщо і є ще у світі якесь зло, то це — тільки червоний Китай, і тому з ним слід би вчинити „евентуально" воєнну розправу.

Можна висловити й таку думку, що діє тут якийсь „спіритус мовенс", що намагається з усієї сили відвернути увагу від Европи, яка після підписання Паризького пакту та змобілізування всіх її сил і ресурсів може вирости на партнера, грізнішого для СССР, ніж самі ЗДА. Поперше тому, що Европа ближча до СССР, а подруге тому, що Европі краще відомі невральгічні місця цього кольоса, у які його можна смертельно ранити.

Доказом того, що й сама Москва відчуває з цього боку свою найбільшу слабість, нехай послужить маркантний факт, що, паралельно із запляновоним озброєнням Західньої Німеччини і в дальшому притягнення її до західньо-европейської оборони, большевики приготовили спільне командування комуністичних, сателітних держав.

З прикрістю, однак, приходиться відмітити, що коли Москва офіційно проголосила „пакт комуністичної самооборони", вістка ця не знайшла в ЗДА такого відгомону, якого слід би було сподіватися для цього дійсно преважливого питання. Виглядає так, немов би з хвилиною приступлення Німеччини до НАТО потужність цього, доволі кволого мілітарного союзу зросла впродовж одної ночі до такої міри, що його не всилі ніхто подолати, і тому Европі не треба вже приділяти стільки уваги, як давніше. Щоб не переціновувати занадто оптимістично дійсну силу теперішнього НАТО, зупинімося над тим, що переповідають нам воєнні експерти: 1) враховуючи навіть загальновідомий німецький організаційний хист і справність — це було б справжнім досягненням, якби 12 німецьких дивізій вдалося до 1958 року повністю вишколити й вивінувати; 2) до того часу, при включенні атомової зброї, яку большевики вже мають, вони можуть зарискувати війною і зайняти Західню Европу; 3) коли большевики розпочали б третю світову війну, вони її під кінець таки програли б, але в міжчасі вся Західня Европа могла б бути в такій мірі спустошена, що з цілковитою байдужістю прийняла б перемогу.

Приблизно таку саму оцінку, тільки в дещо зміненому варіянті, висунув недавно головнокомандувач НАТО, ген. Ґрунтер. Має з цим, хоч може і не прямий, зв'язок заява президента Айзенгавера, що, мовляв, „принципова війна" з червоним Китаєм за Квімой і Матсу може бути для ЗДА „помилковою війною, на помилковому місці і в помилковому часі".

Головне командування НАТО приймає, що його оборонною лінією в Европі є Ельба. Але, доти, поки не зорганізовано і не поставлено німецької армії, вона залишиться голим стратегічним пляном. При тому слід зазначити, що чільні західньо-европейські стратеги сумніваються також і в тому, чи навіть Райн, який вважається за другу лінію оборони, вдалося б удержати і чи всі ці пляни, побудовані на базі цих двох ліній, не виявляться також фікцією, якщо в них не буде Німеччини.

Те, що сьогодні можна було б оборонити з певністю, це — Ютляндський півострів і Норвеґія на півночі та Італія й Еспанія на півдні. Це були б, стратегічно розцінюючи, мостові причілки, з яких, на випадок совєтської інвазії, довелося б альянтським військам ще раз „визволяти" Европу.

В усьому тому потішаюче є одне, що за всією імовірністю ЗДА зрозуміли „білими нитками шиту" тактику СССР, який хоче відтяжити себе на европейському континенті і за всяку ціну створити таку ситуацію, щоб ЗДА вступили у війну з червоним Китаєм. Є чутки, що у справі Далекого Сходу має наступити основна переоцінка: ЗДА приділять тепер далеко більше уваги підсиленню НАТО за допомогою якнайскорішого озброєння Німеччини і фаворизуватимуть ті чинники, які можуть послабити СССР зсередини.

Д-р Семен Демидчук

ЗА ДВОПАЛАТНУ СИСТЕМУ УККОМІТЕТУ

Майбутність не тільки української спільноти в Америці, але й до деякої міри майбутність українського народу може багато залежати від організованої праці й поведінки саме американських українців. Після багатьох спроб та великого досвіду створено тут авторитетну репрезентацію, відомий у світі Український Конґресовий Комітет, який має поважний вплив і на цілість українських справ у світовому машстабі. Вже сама оця роля УКК повинна бути пригадкою не тільки для самої верхівки, але й для всього американського громадянства українського роду, щоб звертати увагу не тільки на склад Управи УКК, але й на необхідність постійної розбудови та вдосконалення його організаційної системи і багатобічних проявів його діяльности.

Коли виходити з засади, що в світі нема нічого досконалого, то й нашому УКК можна було б простити не одне недомагання. Одначе, коли йде про те, щоб цій організації забезпечити тривку майбутність, то треба наперед подбати щоб теперішні загальновідомі недомагання не тільки меншали, але й щоб створити відносини, в яких недосконалостям можна було б запобігати. Під теперішню пору найбільшим організаційним недомаганням УКК є його групове зрізничкування, яке стоїть на перешкоді до американського розуміння демократії. А відомо, що американська система демократії забезпечила існування теперішнього американського суспільного ладу упродовж майже двох соток років.

Політичні філософи приписують цю тривкість відомій системі взаємного „чекування", тобто взаємній контролі поодиноких ділянок американської влади, отже законодавчої, виконної й судівничої.

УКК — теж своєрідна „приватна влада", яку створили для себе добровільно, взаємним порозумінням американські українці. Якщо б цьому комітетові забезпечити тривку моральну санкцію всього суспільства, то цим самим можна було б утривалити його фактичний авторитет не довше майбутнє.

Одним із способів посилення моральної санкції є створення свого роду „вищої палати" в цім американсько-українським „синедріоні", на зразок американського Сенату. Якщо побіжно переглянути склад леґіслятур в американських стейтах, то треба прийти до висновку, що майже всюди втрималася двопалатна система. Те, що не тільки в Америці, але й в цілому світі заведено двопалатну систему в законодавчих, отже представничих тілах, має свої глибокі причини. Вистачить ствердити, що ця система це — одна з підстав демократизму.

Кількома наворотами я згадував у газетних статтях про потребу зорганізування своєрідної „Ради Сеньйорів" для теоретичного вирішування деяких засадничих справ української спільноти в Америці. Таку Раду Сеньйорів — все одно з якою назвою — можна створити як вищу палату УККомітету. Рада Сеньйорів не мусить бути численна: вистачило б 5-15 членів. Кандидатів до Ради Сеньйорів могли б зголошувати уряди наших найстарших чотирьох братсько-запомогових Союзів. Кандидати не мусіли б бути членами котроїнебудь із згаданих братніх організацій, щоб не творити нового партійництва. Зате повинен бути заведений „цензус заслуги" і громадської етики. Найменованого кандидата одобрюють Управи наших теперішніх наукових установ, тобто Української Вільної Академії Наук у ЗДА і Наукового Товариства ім. Шевченка, та рекомендують їх Конґресові Американських Українців на затвердження. Щоб бути до деякого ступня певним, що вирішення справ в Раді Сеньйорів буде безстороннє, треба встановити границю віку, наприклад, від скінченого 54 року життя, бо від 55 року людина вже може бути емоціонально зрівноважена, щоб вирішувати різні розбіжності.

Які справи мали б бути піддані під засадниче передискутування й теоретичне вирішення Сеньйорів, — повинно бути предметом застанови УКК на підставі дотеперішнього досвіду. Крім того, на зразок американських апеляційних судів, Рада може мати свою власну юрисдикцію.

Правильник нарад Ради Сеньйорів може скласти сама Рада, якщо зійдеться. Наради повинні бути скликані хоч раз на півроку, а зрештою відповідно до потреби.

Чи членам Ради признати право участи в Конґресі без окремого вибору в низових організаціях, над цим можна призадуматися. З традиції відомо, що мудреці завжди йдуть на „усамітнення" для передумання важливих справ. „Американська Асамблея", що збирається в Арден Гавзі, це — зразок такого відокремлення. Хоч її вирішення нікого не зобов'язують, їх бере до застанови Білий Дім і Конґрес для законопроєктів.

Вже саме існування Ради Сеньйорів дало б притоку українській спільноті до признавання якогось вищого авторитету, вільного від партійних пристрастей, а етичний стандарт кандидатів був би дороговказом для доростаючого українського покоління, що етика людини — це теж одна з кваліфікацій для громадських провідників.

З публічного проголошення протоколів із нарад у Ялті світ довідався, що недавні керівники світу обговорювали поведінку польських політичних організацій і закидали на цій підставі незрілість польського проводу для керування майбутньою польською державою. Якщо теперішні керівники світової опінії схочуть з поведінки українського проводу видати присуд про здатність українського народу правити самим собою, то зріла застанова теперішньої української вільної громади може мати великий вплив на майбутню долю українського народу.

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 70 тисяч членів, є такою передовою народною установою американських і канадійських українців, в списку членства якої не повинно забракнути теж і Вашого імені. Бо належати до У. Н. Союзу, значить належати до цього свідомого та ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя

Михайло Островерха

НА КРУТОМУ ЗВОРОТІ

З пожовклих сторінок

1939—1940

6

Потім, зранку, пішов мій тюремний друг до „парашки" — велика, тут же в келії збита з дощок кімнатка, у кожному випадку краща, як у 1921-1922-1923 році в тюрмі у Станиславові при вулиці Білинського. По хвилині Кабарівський вийшов із цієї „парашки", і позеленівши на виду, сказав:

— Там правдивим трупом то свинство, дідько знає чиє і відколи, смердить!..

— Ей, пане начальнику, ви починаєте коверзувати! — жартуючи, зауважив я.

Тюрма прокидалася зі сну. На коридорі чули ми кроки, гамір. Ми стояли біля дверей і наслухували крізь „візитирку" кожне слово, кожен рух. Години минали важкі. Коло 9-ої години залунав голос:

— Пан директор Бехметюк!

Це було прізвище директора українського банку в Делятині. До нього прийшла його жінка. І незабаром ми почули її рішучий голос:

— Ти не плач! Тримайся добре! Все піде добре! Я сьогодні була в церкві, молилася! Не бійся нічого!..

За добру хвилину знову залунав голос:

— Пан інженер Голинський!

На душі стало відрадніше!

— Гриць є тут! Знаменито! Кумпанія починає припадати мені до вподоби! — сказав я, затерши руки.

Цей Гриць Голинський був моїм приятелем, із одної чети, у сотні Романа Сушка в Українських Січових Стрільцях. Були ми разом і в боях на фронті в 1915 році. Потім, навесні 1916 року, він — живий, рухливий, інтеліґентний — захотів здобувати ступні військової кар'єри, перенісся до німецьких формацій і там незабаром став старшиною. Осягнути цього в УСС не було легко, в першу чергу з тієї причини, що на цей один полк було забагато інтеліґентів. У роках визвольної війни Гриць Голинський командував куренем смерти: славний курінь сотника Гриця Голинського, що змагався увесь час під Львовом, пізніше в Україні. Сам Гриць Голинський — твердий, запеклий гуцул, щира душа, відданий приятель; на око шорсткий, простий з кантуватими манерами. З ним добре жив у приязні князь Вільгельм Габсбурґ — Василь Вишиваний. У 1937-38 році просидів Гриць Голинський у слідчій тюрмі, вісім місяців, у Станиславові. Причина: його хлопці в 1919 році вимордували, не пригадую собі — де саме, поляків. Грицеві загрожувала смерть. Урятувало його зізнання польського штабового старшини, фахівця, який сказав:

— Коли комендант відділу висилає на стежу своїх людей, тоді він не відповідає за поодинокі вчинки цих людей, бо така стежа під час своєї функції має свого команданта, який і відповідає за вчинки цієї стежі.

По якомусь часі я знов почув ходу й голос:

— Товариство! Тримаємось купи й машируємо: всі вперед!..

— Оживаю! Та ж тут і Корнило Ващук! — піднесеним голосом сказав я.

Д-р Корнило Ващук був адвокатом у Делятині. Це також приятель із світової війни, старий УСС. По нашій програній подався він на Чехію. Там скінчив свої студії, там оженився з інтеліґентною і характерною жінкою, дочкою нашого священика, яка також там студіювала. В роках загальної у Галичині — по прикрій нашій програній, по признанні Галичини полякам — політичної дурійки на недугу: „Українізація в Україні", що її большевики з московським підступом хитро переводили, коли й „батьки народу" потайки їздили в Київ, — і Корнило Ващук, як і багато інших, симпатизував із тим „курсом". Та дуже скоро він притих, а по смерті Крушельницьких, Фальківського і інших, що їх большевики порозстрілювали в 1935 році, Ващук зовсім відсахнувся від цього „курсу" і далі був солідним типом українця.

Коло полудня — перевірка по келіях. А після перевірки за яку годину — збірка на коридорі тюрми. І тут — зустріч: приятелі вітаються, лунають голоси: „І ти тут?!" Гриць, розцілувавшись зі мною, здивовано кликнув:

— Чому ти саме тепер не в Римі?..

Той самий поліцай, що привіз нашу трійку з Яремча до Делятина, є далі командантом нашого транспорту. Він став читати список арештованих, писаний на машині. Але його неграмотність була така докладна, що він і цього списку не міг розчовпати, — то помагав йому Корнило Ващук. По перечитанні усіх заарештованих, ми уставилися двійками. Нас було двадцять осіб, а поліцаїв і „оброни народовей" дванадцять. Була друга година пополудні, коли наш відділ рушив пішки, головною вулицею Делятина в напрямку залізничої стації. Кожен ніс свої клуночки, валізки, теплу одежу, накривала. А сонце так пражило, палало в небесах, що всі ми обливались рясним потом. Довкола нас ішла юрма місцевого неукраїнського населення. Ми уважно оглядались — чи польське шумовиння не захоче кинутись на нас і побити? Жиди стояли осторонь і спокійно приглядались цьому походові. З боку попри наш гурт ішла жінка Корнила Ващука, а коло неї, з служницею, донечка, яких 6 чи 7 років, делятинського лікаря Тимкова, що йшов із нами. Ця дитина так ревно плакала, що в усіх нас стояли на очах сльози. Вона благала поліцію, щоб їй дозволили піти з татком. Серед цього плачу, гамору пан комендант горлав на юрбу, щоб розходилась. Гнав і жінку Корнила, але ця — сувора й насуплена, повна душевної сили йшла побіч нас біля Корнила. Тоді комендант кинувся на неї з багнетом.

— Розпруся багнетем, к... ці маць! — прошипів.

Зчинилась метушня, крик, розтіч. Тільки донечка д-ра Тимкова, не зважаючи на ніщо, не переставала важко лементувала. Жінка Корнила, дещо оддалік, далі йшла за нами.

На бальконі віллі Лагодинських стояла вся родина, а між ними маленька Оксана Кучковська, дочка мого приятела віденського лікаря д-ра Теофіля Кучковського. Оксана зауважила мене, зробила великі очі й показала на мене приявним на бальконі. Я, не оглядаючись, підніс із голови беретку й помахав нею позад себе.

На стації перейшли ми через рейки на бічний шлях, і тут сказали нам лізти до малого, брудного, добре заґратованого вагона. Тут, негайно, на приказ команданта, і так малі вікна заслонили плащами. По якомусь часі котрийсь із цуциків гукнув на мене, я обізвався: він, перевіривши дуже докладно, подав мені пакуночок — хліб, м'ясо, шоколяда, овочі; це було від Лагодинських.

І так, 2 вересня, коло 4-ої години пополудні, наша валка рушила на Станиславів. В одному кутку сиділа вчителька Марія Білик, із села Саджавки, що лежить на залізничій лінії Делятин-Коломия. Увесь час вона плакала. Забрали її й чоловіка, розділили їх, малі діти лишилися дома самі. Братва почала злегка сипати м'якими дотепами: бідна М. Б. дещо втихомирилася.

На всіх зупинках всідали покликані на війну наші селяни. За ними плакали матері, жінки, сестри і лихо та грізно глипали очима на поліцаїв. Ненависть, яку поляки, мов очманілі, до останньої хвилини свого державного існування роз'юшували в нашому населенні, — починала кипіти.

„РЕПАТРІЯЦІЯ УКРАЇНЦІВ ТА ЕКСПАТРІЯЦІЯ МОСКАЛІВ"

У „Свободі" з дня 6 квітня ц. р. подано за повідомленням Американського Комітету визволення від большевизму про факт створення в Берліні „Комітету для повороту Переміщених Осіб (Ді-Пі)". Три дні пізніше — 9 квітня надруковане було знову повідомлення Американського Комітету про перехід гулаївського „політика" Володимира Василакі в совєтську зону Німеччини. Сьогодні передруковуємо з мюнхенського „Шляху Перемоги" (з 10 квітня ц. р.) статтю сигновану рр., в якій подані нові цікаві подробиці про згаданий вище „комітет для повороту Ді-Пі". В статті з'ясовані причини, які привели до створення такого „комітету". Вони кидають відповідне світло і на справу „переходу" Василакі до червоних, які безсумніву „залучать" цього федераліста-поворотця в склад створеного ними „комітету для повороту Ді-Пі".

Редакція

(рр.) Як довідуємося, у східньому Берліні большевики створили т. зв. Комітет по репатріяції, який мав би намовляти еміґрантів до повороту на „родіну". На чолі цього комітету стоїть генерал-майор Ніколай Ф. Міхайлов, членами комітету є Йосип Крутій, Ігор Муратов, Алексєй Н. Дубовіков, Ніколай І. Мітрофанов, Алєксандр Ф. Лебєдєв і Валєнтін А. Родінков.

Комітет звернувся до уряду Німецької Демократичної Республіки (совєтська зона) з „проханням дозволити йому" розвивати діяльність серед еміґрації з Східнього Берліну. У цьому письмі так формулюють свої завдання ці диверсанти:

1. Заступництво інтересів патріотичного руху серед переміщених осіб для повороту на батьківщину й усестороння підтримка цього руху.

2. Д е м а с кування великої брехні очорнюючої антисовєтської пропаґанди, яка переміщених осіб застрашує тим, що їм, після повороту на батьківщину, ніби грозить кара.

3. Поміч для наших земляків, які перебувають на чужині, щоб вони правильно розуміли їхню ситуацію і приймали рішення у справі повороту до їхніх близьких та рідних.

Хто це є ті люди, що очолюють новий репатріяційний комітет? Міхайлов — це член большевицької комісії, яка намагалася репатріювати українських дивізійників з Італії; Крутій — це давній еміґрант і секретар соціялістичної партії, большевицький аґент, який повернувся минулого року до Києва і звідтіля закликав українських еміґрантів до повороту; Муратов — член управи спілки українських письменників у Києві, колишній „призовник-ударник" в українську літературу, автор свого початкового вислужницького оповідання „Його ім'я". Про цього Муратова і інших виродків українського народу ми зупинимось іншим разом ширше.

Ця нова большевицька затія, яка цим разом вийшла вже явно на денне світло, не є несподіванкою. Над нею вже віддавна нараджувалися енкаведисти у східньому Берліні. Бракувало тільки відповідних еміґрантів-перебіжчиків. І коли тепер бачимо, що в комітеті є — поза Крутієм — самі режимовці з СССР, то це значить, що большевикам спішиться, що вони своїх тутешніх аґентів таки не хотять розкривати, а такими перебіжчиками як Трухнович з НТС не хотять компромітувати москалів.

Але одночасно склад комітету доказує понад всякий сумнів нам усім, що дії „комітету" звертатимуться в першу чергу проти українських кіл. Цей факт треба собі докладно усвідомити, щоб наша суспільність була чуйна стосовно всіх підозрілих осіб, які вже вештаються або в майбутньому вештатимуться серед нас, щоб намовляти нас до повороту. Цю свіжу большевицьку диверсію треба нищити на кожному кроці і вбити її в самому зародку.

Як виглядала большевицька репатріяція в минулому? Репатріяція чужинців з Німеччини до вітчизни по останній світовій війні мала кілька зовсім відмінних, своїм характером фаз. Перша фаза — це добровільний або леґким натиском поштовхуваний поворот грубих тисяч воєнних кріпаків. Коли вони виїхали приспішеним темпом, настав большевицький терор, підтримуваний на основі ялтинських пактів альянтською окупаційною владою, який довів до жахливих сцен і кровопролиття невинних жертв, що за ніяку ціну не хотіли повертатись додому на певну смерть. Згадуючи ці страхітливі часи, ґадаємо, що всі великі ріки, над якими мешкають відповідальні за ці події альянтські народи, замало мають води, щоб нею змити ганьбу з своєї чести. Це ж бо власними ногами вони потоптали в той час засади, на яких хотіли вибудувати новий світ, видаючи ославлену атлантійську хартію і прирікаючи всім мешканцям земної кулі звільнення від страху. Третя фаза репатріяції прийшла, як розпучлива самооборона видаваних у руки московсько-большевицьких опричників під час якої нарешті опритомніла альянтська окупаційна влада. Перед нею розкрилася вся безодня людського страху і страждань, супроти яких вона не могла залишитися байдужою. Окрім цього большевики почали ставити щораз нахабніше нові політичні вимоги до західнього світу, управляти явну шпіонажу, красти людей і взагалі поводитися по-розбишацьки. Це поступування безщабашного бешкетування довело врешті по кількох роках до холодної війни, серед якої саме тепер живемо.

З західнього боку доповнено при будуванні антибольшевицької греблі багато несвідомих, а то й свідомих помилок. Замість опертися проти большевизму, як проти новітнього червоного московського імперіялізму на не-московських народах, ця „холодна війна" оперлася на союзі з білими московськими еміґрантами, які є повсякчасними помічниками большевиків у ще вільному світі. З намаганням нищити західнім державам їх справжніх майбутніх союзників — протибольшевицьку еміґрацію поневолених народів, большевики заснували тепер свою репатріяційну комісію в Берліні, яка розлізеться незабаром звідсіль коростою по цілому світі.

Але ми не віримо в успіх цієї комісії серед української спільноти. Наші земляки добре знають історію України і ціну московським словам. Вони знають, як ще Петро обіцяв всі вольності перед Полтавою й опісля четвертував всіх мазепинців; вони пам'ятають злочини московських звірів у людській шкурі від самого початку червоного панування на Україні по сьогоднішній день; вони довідалися про долю перших поворенних репатріянтів — отих нещасних українських юнаків і дівчат, що повернулися на власне горе з нацистської каторги додому, бо їх відразу заслали до каменоломів, до копання каналів, до корчування сибірських пралісів, щоб вони там десятками тисяч повигибали. Вони ж бо не сміли стали вістунами серед своїх земляків пізнаного нового життя, яке вони побачили на Заході.

Було б смішно думати, що ця комісія буде працювати взагалі без будь-якого висліду. Ні, серед нас жили аґенти і далі живуть. Колись вони так знахабніли, що видавали навіть большевицькі статті по журналах з „проґресивними" гаслами у... деяких еміґраційних виданнях. Коли вони дістали міцно по пальцях, тоді вони притихли і тільки гадами повзали і шипіли поміж нами. Далі, ця комісія напевно приготовила собі ґрунт діяльности заздалегідь! Може бути, що вони вже купили декілька слабших з-поміж еміґрації, може бути, що декількох застрашать, може бути, що вони стягнуть декількох своїх аґентів без значення або і з значенням, щоб могти говорити їх устами до осталих; може бути..., та це не поможе Москві.

Але при цій нагоді хочемо вже хіба зайвий раз підкреслити, що в Берліні створилася совєтська українська (бодай по назві!) комісія par excellence! У цьому лежить символ! Українці й приналежні до інших не-московських народів мають повернутись додому, щоб далі не псувати опінії світу про большевиків, але москалі мають і мусять залишитися тут, щоб власне поправляти їм вже задрипану опінію, цей вільний світ зсередини розкладати, його шпигувати, про нього доносити; доносити про нього все, що тут діється, робиться, говориться, навіть думається. Справді, робота чисто московська: ловкость рук і нікакого мошенства.

На біжучі теми

З СОВЄТСЬКОЇ ПРАКТИКИ В АЗІЇ

Большевики провадять наполегливо свою пропаґанду в світі, в тім й в Азії.

Вживають всіх способів пропаґанди, використовують все, що можливе, — в цім вони „не вичерпні"...

Для характеристики — три різноманітні приклади їхньої пропаґанди.

ТІБЕТСЬКА „АВТОНОМІЯ"

Преса повідомила, що в столиці червоного Китаю сталася „велика подія": створено комітет для опрацьовання статуту „автономії" Тібету.

Але, найголовніше, що „директором" комітету призначено Далай-Ламу, духового зверхника буддистів та „першим заступником директора" — Панчен-Ламу, тоб-то бувшого голову світської влади в колишній тібетській духовній державі.

Як відомо, большевики „визволили" Тібет в 1951 р. й „міцно" „визволяють" до тепер. Спочатку тібетці пробували воювати з „визвольниками"; Далай-Лама був політичним еміґрантом, а його заступник, Панчен-Лама пішов на „співжиття" з червоними...

Довго в е л а с ь „підготовча праця", — аж минулого літа Далай-Лама був „урочисто" прийнятий Маодзином в Пейпінґу... мав урочисте богослуження в буддійськім храмі, на якім ...був присутний й комуністичний диктатор; зробили безліч фотографій, щоб переконати „невірних Томів", що можуть „разом існувати релігія й комуна"...

А тепер останній акт понурої фарси:

Вбивають свободу Тібету руками самих же тібетців, а тут ще — руками духовних вождів. Яка то буде „автономія" — не трудно догадатись. Газети лиш подають, що метою „автономії" має бути „поглиблення зв'язків „господарчих й політичних" Тібету з червоним Китаєм... й існуючі „військові комітети" мають бути заступлені „іншими комітетами"... Це все під маркою „автономії"...

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ... В КИТАЮ

Ще такого не бувало, — скажете. Але є: такі факти на підставі „Радянської України":

В Китаю два місяці гостював Державний Музичний Театр імені К. С. Станіславського й В. І. Немировича-Данченка, а справоздання складає про це Д. В. Камерницький, режисер театру.

...Величезний успіх мала опера Гулак-Артемовського „Запорожець за Дунаєм", яка була повторена 7 разів на сцені найбільшого китайського театру в Пейпінґу „Небесний міст".

Група китайських літераторів переклала лібретто на китайську мову; переклад видано великим тиражем.

„Кожний акт опери глядачі приймали захоплено. Багато арій й танців доводилося повторювати по кілька разів. „Патріотична тема опери глибоко схвилювала глядачів й стала дуже популярною в Пейпінґу.

„У працівників мистецтв Китаю виникла думка показати цей спекталь на сценах китайських театрів. У зв'язку з цим в Пейпінґу була проведена всекитайська нарада театральних діячів, в якій взяло участь понад 600 чоловік.

Провідні працівники театру імені Станіславського і Немировича-Данченка прочитали учасникам наради цикл лекцій, присвячених радянській опері, а також опері „Запорожець за Дунаєм".

Вони розповіли китайським друзям про виникнення Запорозької Січі, про визвольну боротьбу українського народу, про возз'єднання України з Росією, про козацькі поселення за Дунаєм, про повернення козаків на батьківщину і т. д.

Експериментальний театр Пейпінської опери перший включив оперу Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм" у свій репертуар. Художники експериментального театру у співдружності з нашими художниками на час від'їзду театру вже повністю виготовили макети декорацій усіх актів опери. Китайські художники зробили ескізи костюмів дійових осіб.

Покидаючи Пейпінґ, працівники нашого театру залишили китайським артистам партитуру опери „Запорожець за Дунаєм" і різні матеріяли, які стосуються її постановки.

Видатний театральний діяч Китаю, начальник театрального управління Міністерства культури Китайської Народної Республіки Чжоу Фин на заключному бенкеті, присвяченому від'їздові нашого театру на Батьківщину, у своїй промові сказав:

„Ви показали нам чудовий спектакль, який говорить про велику дружбу двох народів. Якщо досі „Запорожець за Дунаєм" розповідав про дружбу двох народів, то тепер він стане у Китаї **спектаклем д р у ж б и трьох народів.** 600-мільйонний китайський народ включився у вашу дружбу. Патріотична тема „Запорожця за Дунаєм" надзвичайно схвилювала мене і всіх, хто бачив цей спектакль. Він учить нас любити свою батьківщину, не шкодувати для неї сил. Я думаю, що ця опера дістане у нас народне визнання".

Про все міг думати Гулак-Артемовський, коли писав „Запорожця за Дунаєм", але не про те, що опера буде пропаґандою дружби й „возсоединенія" та совєтського патріотизму...

Що справді думали китайці, слухаючи оперу, трудно сказати... Але тому Чжоу Фин вирвалося... може від серця: замісць великої двійки, повстає велика „трійка" — Китай, Україна й решта Совєтів.

От які неочікувані наслідки дає пропаґанда артистична...

„ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА" ІНДІЇ

Думку про конечність господарчої допомоги „відсталим народам" піддає Америка, як звичайно... й знову ж — Совєти не можуть „залишитися в хвості" й теж проголосили про „готовість допомагати"...

Де-які держави дістають „допомогу" з обох боків, дарма що ті „допомогаючі" держави ворогують між собою. До таких країв належить й Індія, яка „невтрально" дозволяє допомагати собі всім, хто хоче...

Тепер таке там сталося:

Індія хоче — цілком слушно — збільшити власну продукцію сталі, — бо існуючі три сталеварні дають лише 1,6 міл. тонн річно, а пляпують в 1961 р, мати 6 міл. тонн.

Там заграничні фірми вже будують, а з де-якими провадяться розмови: Швеція, Англія, Франція, ЗДА...

Але й Совєти вирвалися з пропозицією „допомогти" будовою великої сталеварні.

І от почалося...

Індія, хоч і „невтральна", а голови ще до решти не втратила, й уважно „вивчає й аналізує" совєтську „допомогову" метушню...

Індія цілком розумно вимагає, щоб с т а л е в а р н я була „останнім словом техніки"...

Де ж Совєти спроможні вибудувати модерну сталеварню в Індії?

Але „слово сказалося": підписали договір, що Совєти коштом 91 міл. долярів вибудують сталеварню до 1959 р. на 1 міл. тонн річно.

Совєти запропонували здемонтовану сталеварню, яку перетягнули до себе з Чехословаччини. Індія відкинула. Совєти о ф е р у ю т ь сталеварню власну. Індія відкинула, бо довідалась, що то — другорядна фабрика, яку пропонували червоному Китаєві, а той відкинув.

Совєти „мусять" вишукати іншу, бо ...„стратять лице".

Змобілізували „братніх" сателітів: 14 інженерів зі Східн. Німеччини приїхало „на оглядини" до Індії...

Совєти пробують ґрунт, чи вдасться замовити машини для „нещасливої" сталеварні в Англії чи в Зах. Німеччині, але там повно замовлень на найближчий час...

Навіть якби вдалося частинно замовити машини на Заході, а частинно зробити в Совєтах, — то разом з коштами транспорту це буде коштувати... близько два рази більше як 91 міл. дл. А Індія не хоче більш платити, — бо має в тій ціні „оферти" від інших фірм.

Цей „пропаґандивний номер" зі совєтською технічною допомогою в Азії — не вдався... Цікаво: преса, яка подала вістку про „намір" совєтів „допомогти" господарчо Індії, зовсім поминула мовчанкою те, що тут написано є про „клопоти" з допомогою...

В пропаґанді часом треба „позичати очей в Сірка" — але це для Совєтів — річ звичайна.

Оптиміст.

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК З ЧЛЕНКОЮ УНС

Честерфілд. — До місцевого шпиталю доставлено дня 25 березня ц. р. п. Віру Боднар, членку 189-го Відділу УНС ім. Симона Петлюри. Вона їхала автом свого чоловіка і на її авто наїхав віз Джеймса Свинборна з Вотерфорду. Пані Боднар вийшла із зударру з пошкодженням грудної клітки і зламаним ребром.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шикаґо, Ілл.

Загальні Збори Кредитової Кооперативи „Самопоміч"

Річні Загальні Збори одинокої української кредитової установи в Шикаґо відбулися в неділю, 30 січня ц. р., при участі 178 членів. Збори відкрив і проводив ними інж. Ілля Семянчик, президент кооперативи. В часі, коли він звітував, провід зборами спочивав в руках п. Романа Мицика.

По відчитанні протоколу з попередніх зборів, який був прийнятий без змін, приступлено до звітів Управи, що їх розпочав інж. Семянчук. За неповних чотири роки існування кредитова кооператива розрослася в поважну фінансову установу, балянсова сума якої перейшла вже пів мільйона долярів. Довір'я, що його з'єднала собі кооператива серед громадянства, найкраще ілюструє число членів-вкладчиків: з 166 в дні 31 .XII. 1951 воно зросло до 845 по кінець грудня 1954, що в процентах виказує зріст на 509 відсотків. Та це не значить, що кооператива обхопила вже всю нашу громаду. Ще багато українців не приступило в члени кооперативи, ще багато здалека тільки слідкує за зростанням суми вкладок, але свої заощадження держать деінде. А дивне, бо ж це не політична партія чи група, а тільки господарська інституція, що поставила собі за ціль стимулювати господарську розбудову української громади. Кожному ясно, що наперед треба згуртувати капітали (нехай навіть і найскромніші) в фінансовій установі, розбудувати її, а тоді, при допомозі тих капіталів, можна створювати господарські підприємства, а тим самим збільшувати наш стан посідання. Перші наші іміґранти створили в Америці цілий ряд церков, шкіл, допомогових і культурних товариств. Друга іміґрація застала вже всі ці надбання і моґла б присвятити свою увагу дальшому ростові існуючих інституцій та господарській розбудові. Це одне з дуже важних завдань і воно було б легко сповнене, якщо б тільки частина зусиль, що їх затрачується на партійну боротьбу, була спрямована у відповідне русло. Цифровий звіт про розріст „Самопомочі" подав п. Омелян Плешкевич, який займав пост касира в Управі, а від квітня 1954 р. був на повнім етаті кооперативи. Для доповнення чисел, поданих у балянсі, декілька даних про позичкову діяльність. В 1951 р. видано 56 позичок на суму 17.010 дол., в 1952 р. 187 на дол. 98.641, в 1953 р. на дол. 150.852, а в 1954 році на дол. 332.812. Разом за три і пів року діяльности користало з позичок 733 члени на суму дол. 599.315. Усі роки кооператива працювала зі зиском і, згідно з ухвалами загальних зборів, виплачено 3% дивіденди від вкладів (разом поверх 17.000 дол.). Гарний розвій дав змогу заанґажувати сталого працівника, а на 1955 р. запляновано прийняти ще одну платну силу.

По звітах Кредитового Комітету і Контрольної Комісії приступлено до дискусії, в якій порушено цілий ряд актуальних справ. Спеціяльно доручено новій управі зайнятися прослідженням можливостей оснування Щадничо-П о з и ч к о в о ї Асоціяції, яка уможливлювала б дешевим гіпотечним кредитом (морґедж) закупно нерухомостей.

До Управи Кооперативи на 1955 рік увійшли: інж. І. Семянчук — президент, п. Роман Мицик — заст. президента, п. Ст. Скробач — секретар, п. Омелян Плешкевич — касир, п. Ярослав Войнаровський — заступник касира, пп. Павло Бабяк і Шведак — члени Управи. До Кредитового Комітету: пп. Попадюк, Мула і Городиський; до Контрольної Комісії пп. Черник, Пасіка і Німилович.

У дальшому перебігу нарад затверджено бюджет на 1955 рік та схвалено виплату дивіденди у висоті 3%. Також виключено одного члена з кооперативи за його негромадську поведінку.

Загальні Збори Американсько-Української Кооперативи „Самодопомога"

В неділю, дня 6 лютого відбулися збори другої кооперативної установи в Шикаґо, знаної популярно під назвою „Оселя". Кооператива ця розпочала була свою діяльність п'ять років тому, а її першою метою було вдержування виховно-відпочинкової оселі для української дітвори. Завдяки ентузіязмові горстки людей закуплено будинок в Равнд Лейку (40 миль на північний захід від Шикаґа) і від 1950 року кожних літніх вакацій десятки дітей проводять відпочинок далеко від гамору міста і від небезпечної „вулиці". Кооператива розпочала була свою працю на позичених грошах. Сьогодні вона вже стала твердою ногою і розширює свою діяльність. Вже організатори здавали собі справу з того, що ведення оселі не може запевнити росту кооперативі. І тому від самих початків роздумувано над поширенням діяльности на торговельну ділянку. Та брак фондів стояв на перешкоді. Невсипуща праця управи і головного її ентузіяста п. Михайла Гарасима поширила заінтересування кооперативою на ширші круги і збільшила за пройдений час число членів. Це дало можливість подумати про відкриття споживчої крамниці, тим більше, що саме в липні 1954 р. сплачено останню рату гіпотечної позички. Найдено відповідний об'єкт, закуплено будинок враз з крамницею. Зразу ж приступлено до її поширення, щоб могти задовольнити всі вимоги членів і покупців. Крамниця існує вже декілька місяців і торги її стало зростають. Святочне відкриття поширеної і перебудованої крамниці мало бути в перших днях квітня. І саме в час, коли всі зусилля йдуть на відповідне поставлення цього першого прояву торговельної діяльности кооперативи — трапилася нагода докупити для оселі в Раунд Лейку сумежну парцелю. З уваги на те, що по неділям з оселі користають не тільки діти, але також велике число дорослих — питання розширення оселі було дуже важливим. Тому Управа не завагалася почати переговори в справі купна додаткової площі за ціну 7.500 дол. Списано відповідну умову і тепер від постави членів і громади залежатиме, чи ця умова буде додержана. Управа оселі звертається до всіх з закликом ставати членами кооперативи, а до давніх членів, — вплатити додатковий уділ. В тому місці звіту Управи подано до відома приявних, що за почином президента кооперативи п. Степана Заплатинського поодинокі члени Управи і дехто з членів вплатили вже додаткові уділи. Відповідь Зборів: задекляровано додаткових уділів на 3.000 дол. Це майже половина потрібної суми.

З подрібного фінансового звіту довідалися приявні, що кооператива нараховує тепер 304 члени з вплаченими уділами на суму 21.500 дол., що вартість нерухомого майна виносить 34.500 дол., а балянсова сума осягнула дол. 52.686. Кооператива, правда, не виказує майже ніяких зисків, але коли взяти під увагу, що головним предметом діяльности дотепер було ведення дитячої оселі — то виказання малої балянсової надвишки треба рахувати великим успіхом Управи. По речевій дискусії уділено абсолюторію і приступлено до вибору нової Управи. У зв'язку з поширенням діяльности запляновано розділити дирекцію на два сектори: організаційно-виховний і торговельний та під тим аспектом переведено теж вибори. Та заки приступлено до вибору ділової дирекції — зібрані прийняли через аклямацію внесок на наділення інж. Іллі Семянчукові посту почесного президента кооперативи. Інж. Семянчук був від самого початку душею кооперативного руху на шикаґівськім терені і вложив чимало труду в розбудову „Самодопомоги". В минулому році він виконував обов'язки віце-президента і референта оселі. І хоч його каденція не виґасла — він був змушений через надмірне перетяження громадською роботою зрезиґнувати з цього посту. Та члени кооперативи, оцінюючи його великі заслуги для кооперативи, наділили його тим почесним титулом, який зв'яже його тісно з дальшою долею „Самодопомоги". — До Управи-Дирекції на 1955 рік входять: п. Степан Заплатинський — президент, п. Михайло Гарасим і п. Осип Дацко — заступники президента, п. О. Нагорняк — секретар. Сектор організаційний і виховний очолює п. Гарасим, а до нього входять пп. Юрій Теодорович, Василь Бойко і Нестор Кузич. П. Дацко очолює торговельний сектор, а також сповняє функції фінансового референта. До цього сектору увійшли: пп. Павло Бабяк, Г. Масник (керівник крамниці) та книговоди пп. Петро Гула і Богдан Савчинський. З уваги на поширення діяльности кооперативи збільшено й Контрольну Комісію, яку очолює п. Михайло Кришталь, а її членами є пп. А. Артимович, А. Атановський, П. Вигінний і Ст. Куропась.

Зборами проводила Президія в складі пп. І. Красник, О. Заяць і П. Вигінний.

Т. Ліськевич

Ютика, Н. И.

Вшановано пам'ять Пророка України.

Ще свіжі в пам'яті святкування роковин Державности і Соборности України, які улаштовував місцевий відділ УККА, аж тут 13 березня 1955 р. той же відділ вшановує пам'ять великого генія-кобзаря України — Тараса Г. Шевченка, влаштувавши на відповідному рівні Академію в честь Поета. Свято почалось „Заповітом", виконаним місцевим хором „Трембіта". Потім доповідь — вступне слово про великого Поета мав п. І. Смолій, зі сусіднього містечка Ст. Джонсвіл, який знаний вже нашій публіці. Доповідач у свойому, може дещо за короткому вступному слові, пригадав приявним значення і велич нашого Пророка. Пригадав часи Поета та нав'язав їх до сучасности, підкреслюючи, що Поет зі своєю творчістю все актуальний і є символом великого патріота України.

По доповіді виступив ансамбль бандуристів 20-го відділу ОДВУ з Рочестер під керівництвом п. С. Тупіся, виконавши 4 пісні. Спів та гра на бандурах перенесли присутніх на хвилину у рідні українські степи, про які так часто у своїх творах згадує Поет-кобзар. Оплески задоволення і признання не вгавали. Потім приявні на залі мали насолоду почути два скрипкові соля, по мистецьки виконані п. Оксаною Ленець, при чому акомпаніював мґр. З. Савицький. Місцевий хор „Трембіта", під керівництвом п. Олени Кокодинської, виконав бездоганно 3 пісні: „Світе тихий" — Давидовського, „Жала Уляника" — Ступницького та „Черевички" — Колесси, які були рясно оплескувані слухачами. На кінець Академії відтворено інсценізацію твору Поета „Відьма" (Осика), за постановкою п. Ірини Запаранюк.

На тому закінчилось це гарне свято-академія. Приявні були вдоволені, ща мали нагоду віддати шану великому Пророкові України.

Ю. К.

Бетлегем, Па.

Вшановано Роковини Шевченка.

Бетлегем, який займає друге світове місце щодо виробу заліза і сталі, положений у східній частині Пенсилвенії і пишався найкращим днем раньої весни 20 березня 1955 р. У цей день наша громада вшанувала по святочному Великого Сина України, Тараса Шевченка.

На удекорованій по мистецьки сцені, серед зелені і вишивок, пишався портрет нашого національного Пророка в молодому віці. Свідоме громадянство Бетлегему, Істону і Алентавну заповнило залю, а всіх присутніх, які входили на залю, п. Анна Криса вітала синьо-жовтими прапорцями. Точно о годині 7-й розкривається куртина і виходять наші хористи, старші і шкільна молодь, у прекрасних народних строях, викликуючи надзвичайно миле враження на глядачів. Свято відкрив голова парафії п. В. Загвоський. Хор під умілою рукою проф. Гната Балазюка, відспівав Амер. Гимн і Заповіт Тараса Шевченка. Наступною точкою програми був реферат, виголошений п. Василем Коцамиром. Референт гарно змалював постать Тараса Шевченка і його змагання, нав'язуючи до теперішніх поколінь. Дуже милою появою був виступ місцевої дітвори, що відспівала ряд пісень і продеклямувала відповідні вірші, підібрані на це свято. Після короткої перерви слідувала дальша програма. Мішаний хор відспівав пісню „Сонце заходить", а п. Катерина Загвоська продеклямувала „Суботів", зворушуючи слухачів до сліз. Останньою точкою була деклямація п-ни Дорії Гентиш „І в мене був свій рідний край", яку вона виголосила з великим чуттям. Свято закінчено Українським Гимном. Збірка, яку перевели п. Анна Діл і Ольга Меньо, дала гарний вислід. Гроші, по обтягненні дрібних видатків, переслано на народні цілі.

Володимир Загвойський.

Бостон, Масс.

Шевченкові Роковини.

Наша громада, під проводом відділу УКК, пом'янула Шевченкові Роковини святом дня 20 березня 1955. Роковини проведено в німецькій церковній залі. У підготовці до Роковин та в їхньому проведенні взяли активну участь обі віроісповідні громади.

Після відспівання х о р о м „Кобзарів" американського гимну та безсмертного „Заповіту", свято відкрив голова відділу п. Мельниченко. Він підкреслив значення безсмертної Тарасової музи в боротьбі українського народу, за найвищу ціль, та закінчив словами поета: „Буде Батьку, панувати, поки живуть люди..."

З черги виголосив святочну заповідь професор Трохим Пасічник з Вунсакет. Прелеґент пройшов у своїй доповіді усе життя Поета, ілюструючи його вийнятками творів, що їх цитував з пам'яті. Провідна нитка, що снувалась крізь усю доповідь — це бажання визволити Україну з її соціяльно - національної неволі і поставити її в колі вільних народів. Доповідь вислухана була уважно до кінця. Приступний стиль бесіди, широке знання творів Поета та розмірно недовга доповідь залишили корисне враження серед громади.

В другій частині свята виступив хор „Кобзарі", під керівництвом п. Пащака Андрія, відспівавши три пісні. Ансамбль хористів невеликий та слідно було у виступі добру школу, яку пройшли кобзарі. Якщо б вдалось поповнити голоси, то на терені Бостону можна б було цей хор вважати репрезентаційним. Хор цей має усі вальори добре вишколеної одиниці.

Дві народні пісні при супроводі фортепіяну відспівали учениці А. і І. Данилевич. З піснями: „Така її доля" і „Вечірня пісня" — виступив соліст п. Струж Петро, якому акомпаніювала п. Кохановська, що з черги відограла ж а л о б н и й марш Лисенка, присвячений смерті Поета.

Програму свята з б а г а т и в виступ учнів школи українознавства під проводом пластових сеньйорів п. Мурій Марії і п. Шегрина Якова. Учні відспівали дві Шевченкові пісні: „Думи мої" і „Вечір" та відограли сценічну картину „Тарас пастушок" — У провідній ролі був учень Любомир Гайда. На тлі виступу школярів Ярослав Станчак виголосив вірш „Рідний край" — а мала Леся Струж проспівала одну пісню.

Деклямації виголосили п. Катерина Петрів „Посланіє" Галина Барапник „До Основ'яненка", Микола Д я ч е н к о „Мені однаково". Усі деклямитори заздалегідь готовились до виступу і тому вповні оправдали себе, виступаючи на сцені.

Учень Борис Грабар відіграв на акордіоні одну пісню і танок.

В заключному слові п. Сідлярчук склав подяку усім виконавцям програми — зокрема, професорові Пасічникові, хорові — Кобзареві та організації Пласт, що не жаліли труду і ретельно готовились до великих Роковин.

На марґінесі свята хочу пригадати, щоб у майбутньому свято починати точно в устійнену годину, і не тримати в залі зібраної громади три години, а скоротити час до половини.

Прибуток за вступні квитки приніс $98.25.

М. К.

● Західньо - німецький уряд Аденауера вніс письмо до Найвищого Конституційного Суду в Карльсруге, в якому заперечує право цього суду рішати про конституційність чи неконституційність Паризького договору, ратифікованого вже Німеччиною, зокрема про умову в справі Зарщини. В цьому договорі затверджується автономний стан Зарщини. Умову заскаржили перед Конституційним Судом соціялісти, вороже наставлені до ремілітаризації Західньої Німеччини.

Замість квітів на могилу Незабутнього й Дорогого бл. п. проф. МИКОЛИ КОКОЛЬСЬКОГО складають на Укр. Сиротинець у Филаделфії 20 д о л я р і в.

Д-р. Ярослав і Марія МАКАРУШКИ з рідною.

Найкращі фільмові артисти у 1954 році

Від 27 років Академія Фільмового Мистецтва і Науки в центрі американського фільмового промислу, у Голливуді в Каліфорнії, роздає щорічно нагороди за найкращу гру у минулому році, за найкращу характеризацію, найкращий фільмовий сценарій, найкращий танок, найкращу фотографію, найкращу музику до фільму, найкращі декорації, костюми, звукові ефекти, найкращий коротко-метражовий фільм, найкращий рисунковий фільм і т. д., словом, коло 20 таких нагород за осяги в ділянці авторської творчости, акторської гри і фільмової техніки. Кандидатів вибирали цього року з-поміж 13,438 членів фільмового промислу, включаючи туди і творців авторів та музик і відтворців — артистів, режисерів та технічних фахівців. Суддями того своєрідного „жюрі" було 1,700 членів Академії, які довший час перед проголошенням висліду конкурсу висловлюють свої погляди й передають свої голоси окремій комісії. Вибір нелегкий тому, що величезна щорічна продукція ставить на однаково високому рівні чимало фільмових рукописів та артистичного й технічного виконання фільмів. Лавреатів нагороджується бронзовими фігурками, що мають назву „Оскар". Власники „Оскара" переходять в історію фільмового мистецтва й фільмової продукції, як члени своєрідної аристократії тієї окремої галузі промислу, так, як наприклад, в літературі й науці лавреати Нобеля, чи інших державних нагород.

За найкращу акторську гру в 1954 році нагороджено з-поміж чоловіків артиста Марльона Брандо, а з-поміж акторок Грейс Келлі. Марльон Брандо грав головну ролю у фільмі „Вотерфронт", — напів робітничо - соціяльний, напів сенсаційно - кримінальний фільм з життя портових робітників у Ню Йорку. У фільмі представлена боротьба між добрим й злочинним елементом у портово - робітничій юнії, надзвичайно актуальна суспільно - політична тематика в Америці. Фільм, накручуваний в портових доках в Гобокен під Ню Йорком, вдержаний в темно - сірих кольорах, здобув загалом аж 9 „Оскарів", що їх очолював Марльон Брандо.

Грейс Келлі, донедавна мало відома акторка, яка теж ніколи не фігурувала серед прославлюваних красунь, зробила головокружну кар'єру впродовж одного року, виявивши справді надзвичайний талант в прерізних ролях. В даному випадку вона грала у фільмі „Кантрі Герль" дружину кабаретового актора-співака, який через свою неувагу спричинив смерть малого синка, після чого психічно заломився і розпився. Довший час був спір, чи не нагородити якраз виконавця тієї чоловічої ролі — Бинґ Кросбі — „Оскаром", але не зроблено цього мабуть тому, що Бинґ Кросбі дістав уже був ту нагороду в минулому.

На цій світлині бачимо якраз оту пару нагороджених артистів, схвильованих і розрадуваних отриманою нагородою, яка є найвищою честю у фільмовому світі. Хто дістане нагороду — це до останньої хвилини залишається тайною і тому всі кандидати й кандидатки леліють надії, які кінчаються розчаруванням або — тріюмфом.

Совєтські редактори будуть присутні на пресовій конференції

Вашингтон. — 11 редакторів совєтських студентських часописів, які вже 19 квітня мають прибути до Ню Йорку, мабуть, будуть запрошені до Білого Дому на пресову конференцію президента Айзенгавера. Ця конференція мала б відбутися 18 травня, а день раніше совєтські редактори могли б бути на пресовій конференції державного секретаря Джана Фостера Доллеса. Директор Інформаційної Агенції ЗДА Теодор С. Стрейберт заявив, що він почне передавати уривки з пресових конференцій президента до всіх станиць своєї агенції по всьому світі. Білий Дім пояснює допущення совєтських редакторів, які відвідають ЗДА, на пресову конференцію президента Айзенгавера тим, що уряд цієї країни хоче дати можливість журналістам із СССР побачити, як діє направду вільний уряд цієї країни, і хоче їм виявити якнайбільшу гостинність. Совєтські газетярі матимуть нагоду побачити вільну дискусію журналістів із головою ЗДА — президентом Айзенгавером, та з іншими високими державними чинниками. До ЗДА приїжджають 11 редакторів совєтських студентських часописів у віці 26 до 33 років. Цей приїзд совєтських журналістів зорганізував державний департамент. Совєтські гості будуть у всіх більших містах ЗДА, включно із Сан Франсіском на Заході цієї країни.

Це буде самогубством — залишитися в місті під час летунського налету

Вашингтон. — Директор Цивільної Оборони Вел Пітерсон заявив, що це було б самогубством, якби хтось у великому місті або в промисловій окрузі схотів залишитися на місці під час ворожого летунського налету. Немає іншого вигляду, — сказав він, — як евакувати 92 міста, бо ніхто не зможе залишитися живий коло місця експльозії водневої або атомової бомби. Совєти мають можливість довезти атомову бомбу до ЗДА, і тому треба приготуватися до евакуації 70 мільйонів населення, що знаходиться в 70 критичних районах. Адміністрація Цивільної Оборони вже має детально опрацьований плян евакуації, будови бомбосховищ та інших операцій, зв'язаних із протилетунською обороною. Адміністрація Цивільної Оборони, в порозумінні з губернаторами стейтів уточнює список міст, які мають бути евакуйовані, при цьому під увагу братимуть всі загрожені райони і ті райони, куди мають бути евакуйовані люди.

Нове фотооко заглядає в космічні простори

Балтімор, Мериленд. — Науковці Університету Джана Гопкінса заявили на зборах Міжнародного Комітету для дослідження плянети Марс, що нова електронічна камера „добре бачить" в темряві, і при її допомозі можна буде зреволюціонізувати вивчення таких плянет як Марс. Минулого літа цією фотокамерою фотографовано Марс з Обсерваторії в Лавеллі в Арізоні. Хоч тоді були несприятливі атмосферичні умовини, все ж таки фотознімки Марса вийшли кращі, як роблені всіма іншими фотокамерами. Електронічну фотокамеру сконструював д-р Россел Г. Морґан, голова Радіологічного відділу при Університеті Джана Гопкінса. Спочатку її вживали в медицині для дослідження дуже затовщених внутрішних органів, які не можна пересвітлити рентґенівським промінням.

Домагаються посилити боротьбу проти умових недуг

Вашинґтон. — Голова Ради в справах умового здоров'я при Американському Лікарському Товаристві, д-р Ліо Г. Бартмейер, заявив на Сенатській Підкомісії Публічної Добродійности, що умові недуги в цій країні поширилися в такій мірі, що набирають характеру „найбільшої епідемії", яка коли-будь існувала в цій країні. Д-р Бартмейер та інші свідки домагалися, щоб Конґрес призначив 1,250,000 долярів на вивчення умових недуг та способів їх лікування. Свідок зазначив, що досі замало працюють в цьому напрямі, щоб можна було стримати поширення умових недуг. Більше як половину всіх ліжок у шпиталях ЗДА займають умовохворі. Голова підкомісії сенатор Лістер Гілл та 29 сенаторів внесли законопроєкт про те, щоб федеральний уряд дав допомогу тим фахівцям (лікарям, психологам), які займаються умовими недугами.

Фльота викінчує наймодернішу фабрику турбомоторів

Трентон, Ню Джерзі. — Фльота викінчує будову наймодернішої фабрики турбомоторів, яка коштуватиме 40 мільйонів долярів. Ця фабрика — це єдина фабрика в світі, де будуть такі інсталяції, що за потисненням електричного ґудзика зможуть витворювати найрізнорідніші роди погоди, при яких можна буде випробовувати нові літаки. м. ін. можна буде створити такі умови, що літаки зможуть літати при температурі 65-ох ступнів нижче зера на висоті 65,000 стіп. Ця фабрика для своїх операцій зуживатиме більше електричної енергії, як її потребує ціле місто Трентон. Займає вона площу 75-ох акрів на захід від Трентону. Командант цієї станиці капітан Дж. Є. Дарсон заявив, що ця фабрика врятує життя багатьом пілотам, а урядові заощадить багато мільйонів долярів. Кілька чинників вплинуло на те, що цю фабрику збудовано під Трентоном: 1. Уряд мав свою власну площу коло цього міста. 2. Близькість ріки Делевер вможливлює легку доставу потрібної води. 3. Трентон має добрі комунікаційні можливості.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ГЕМТРАМК, МІШ. — Т-во „Згода", відд. 20, повідомляє членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 17-го квітня, о год. 2-ій попол., в Укр. Хаті при Ґрейлінґ вул. Обов'язком кожного члена прийти бо буде фінансовий звіт за 3 місяці контрольної комісії. Є важні справи до полагодження. — Дм. Вілик, предс.; Н. Триш, рек. секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Т-во А. Бончевського відд. 10, повідомляє всіх своїх членів і членкиць, що збори відбудуться в неділю, 17-го квітня, зараз по першій Сл. Божій в залі парафіяльній. Проситься всіх членів прийти на збори. Довгуючих членів проситься вирівняти свої довги. — М. Хома, предс.; В. Глива, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Чвертьрічні Збори 117 Відділу Т-во Запорозька Січ, відбудуться в суботу, 16-го квітня, о год. 8-ій веч., при 33 E. 7-а вул., в Ню Йорку. Всіх членів просимо обов'язково явитися. — С. Кучма, предс.; М. Корчинський, кас.; В. Калина, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Подається до відома членам Б-ва св. Йосафата відд. 217, що квартальні збори відбудуться у вівторок, 19-го квітня, в параф. залі де звичайно, о год. 7:30 веч. Збори переносяться тому, що на 17 квітня припадає Великдень і тому зайшла зміна. Конечність членів бути на цих зборах присутніми бо наспіли важні справи до вирішення. Це є останнє упімнення щодо довгуючих членів, щоб конечно явилися і вирівняли свої довги до Б-ва і УНС. Члени, які почуваються до цього упімнення, а не сповнять свого обов'язку, будуть суспендовані без жадного оправдання. — А. Іванів, фін. секр.

РОМ, Н. Й. — Б-во св. Михаїла Відд. 121, повідомляє всіх своїх членів, що місячні зборри відбудуться в суботу, 16-го квітня, в залі УНДому, 212 Canal St., о год. 8-ій веч., тому, що на третю неділю, коли припадають наші збори є Великдень. Тому просимо членів прийти на збори, бо маємо до вирішення одну дуже важну справу. Напоминається довгуючих членів, вирівняти свої залеглі вкладки в противному разі будуть суспендовані. — Д. Іванців, предс.; В. Чуйко, кас.; О. Ґадз, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 277, подає до відома членів, що загальні збори відбудуться в неділю, 17-го квітня, о год. 3-ій попол., в залі Укр. Горож. Клюбу при 53 Whitmore St. На порядку зборів є: звіт управи, вибір комісії каси хворих, вибір делеґатів на 6-ту Конвенцію УКК. Вплата вкладок відбудеться того ж дня від год. 1 до 3 попол., в залі Укр. Гор. Клюбу. Для вигоди членів подається до відома що фінансовий секретар Відділу буде полагоджувати всі справи в Укр. Гор. Клюбі кожної середи від год. 7 до 8 веч., і кожної неділі від год. 1 до 3 попол.—Управа.

. Читайте „Свободу"!

ТАРЗАН, ч. 3445. Прибуття.

Коли Тарзан випробував нафту, його ніздря поширилися з огиди... Вітер Уша повідомив його, що табір тармангані недалеко!

Мавполюдина, немов кіт, ширяла понад землею... завжди насторожена на знаки про небезпеку.

Швидко Тарзан знайшов місце табору. Хоч запах тармангані був сильний, проникливі змисли підказали йому, що вони не тут. Він вирішив прослідити справу.

ХАЙ ПРОМОВИТЬ ВАШЕ СЕРЦЕ ВЕЛИКОДНІМ ДЗВОНОМ: ЖЕРТВУЙТЕ ЩЕДРО НА ПИСАНКУ ДЛЯ ЗУАДК-У!

ВІСТІ ЗУАДК

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc. P. O. Box 1661, Phila 5, Pa.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ,

ЩО СТАВШИ ЧЛЕНОМ ЗУАДКОМІТЕТУ — ВИ РІВНОЧАСНО:

1. Допомагаєте в розв'язці проблеми українських втікачів-еміґрантів —

а) Шляхом переселення.

Дотепер ЗУАДК переселив около 40,000 українців до ЗДА. Ще понад 5,000 українських аплікантів жде від ЗУАДКомітету допомоги в переселенні. Для цього потрібно Вашої співпраці-помочі. Виготовіть ашуранс для українського аплікаита!

б) Шляхом моральної, правної і матеріяльної допомоги.

Дотепер — до 28 лютого 1955 року ЗУАДК зібрав на допомогові цілі суму — 1, 574.465.19 долярів і з цього 1,520,161.44 долярів видав на допомогу і переселення українських еміґрантів. Від американського уряду отримував і отримує ЗУАДК поважну допомогу у формі харчів, які розділює потребуючим в Европі. Для розподілу підчас недавніх Різдвяних, як теж і близьких Великодніх Свят ЗУАДК дістав від американського уряду харчів на суму $ 100,000. Цією допомогою в харчах користується коло 10,000 українців у різних країнах Европи.

Допомога ЗУАДК є понадпартійна і понадгрупова. Це признають всі звідомлення про розподіл харчевих пакетів від початку допомогової акції ЗУАДК в Европі і про хід переселенської акції.

ЗУАДК уважає собі честю, що може нести допомогу вже від кількох років вдові по сл. п. Головному Отаманові України Пані Ользі Петлюрі. — Наші науковці у Сарсель у Франції, зайняті працею над виготовленням Української Енциклопедії, пишуть:

„Члени Наукового Товариства ім. Шевченка, зібрані на Загальних Зборах у Сарселі, дня 27 березня ц. р., з великою присмністю прийняли до відома вияви особливої прихильности Вашої Високої Установи — ЗУАДКомітету до нашого Товариства за те, що вже третій рік несе постійну допомогу працівникам наукового осередку у Сарселі.

Загальні Збори з повним признанням ствердили, що Ваша щедра допомога видатно спричиниться до утримання Сарсельського осередку і до виконання його завдань та й рішили висловити для Шановної Управи ЗУАДКомітету щиру подяку".

Потреби допомогової діяльности ЗУАДКомітету великі. Тому теж і потрібна для цього Ваша допомога. Станьте членом ЗУАДКомітету і будьте постійним і систематичним жертводавцем на добродійні цілі ЗУАДКомітету. Допомога, коли має бути успішна, мусить бути постійна, систематична й організована. Тому теж і Ваша співпраця в цій допомоговій акції повинна бути постійна і систематична. Пожертви на ЗУАДКомітет є звільнені від федерального доходового податку і кожний жертводавець має право відтягнути пожертвовану суму у своєму податковому річному звіті.

2. Помагаєте розвинути скрізь у вільному світі, де живуть українці, українську незалежну СУСПІЛЬНУ СЛУЖБУ, яка під теперішню пору означає забезпеку свобідного і здорового розвою всім українцям у вільному світі, підтримуючи матеріяльно і морально всіх тих, що визнають ідеал української незалежности.

3) Помагаєте затіснити ті міжнародні зв'язки, які здобув ЗУАДК завдяки своїй діяльності в міжнародній акції допомоги і переселення.

То ж хай Ваша пожертва на ПИСАНКУ — буде свідомою і громадською повинністю, щоб дати Вашій незалежній установі ЗУАДКомітетові засоби для виконання великих завдань.

— В мене в хаті, пане Ґула, ціла фабрика!

— Яка фабрика?

— Писанок. Моя жінка закінчила Писанковий Університет панни Славці Сурмач та й тепер розкрутила такий бизнес, аж гуде!

— А попросіть ваших, щоб намалювали якусь гарну писанку Зудакові.

— Ну, для Зудаку не так важна писанка, як її опакування... Знаєте — писанка делікатна річ, треба в щось запакувати, щоб по-дорозі не збилась.

— Я вас розумію: долучити пару талярів.

— О, о!

— Ну, на таку ціль варто дати. То ж Зудак вивів нас із землі вавилонської, з таборової неволі, привіз в обітовану землю, задармо — можна сказати...

— О, то ви ще не звернули 25 долярів за кошти подорожі поїздом?..

— Сусідо, не ображайте мене! Подивіться на „чорну лісту" довжників Зудаку: там прізвища Ґули не знайдете!

— Та ви вже не пан, тільки містер.

— Отже там нема ні пана, ні містера Ґули!

— Так, на чорній лісті вас нема, але я не бачив вашого достойного імени і на білій лісті...

— Котра ж то — біла ліста?..

— Списки спонзорів, що вислали ашуранси для бідних залишенців в Европі... А ви маєте право й обов'язок це зробити: ви вже нівроку ситизен!

— Що ж, признаюся й б'юся в груди, мов на великодній сповіді, що дотепер я ще не скористав з того права та й не виконав цього обов'язку. Але й ви, сусідо, не викручуйтесь сіном!.. Ви, хіба, чули, що вийшов такий закон, що й негромадянин може підписати завірення, якщо знайде роботу і мешкання для залишенця?

— Та я чув, що десь дзвонили...

— Де дзвонили?.. У Филаделфії! Пан доктор Ґалан вже два роки дзвонить на ґвалт, що треба йому спонзорів, аби міг забрати до Америки решту бідного, скитальського народу. Для тисячки людей вже здобув ашуранси, для другої тисячки ще трохи бракує...

— Знаєте — це пусте таке наше балакання! Ви мене аґітуєте, а я вас — а оба нічого не робимо. От, спряжімся разом, до спілки, виберім собі з нинішнього списка залишенців якусь гідну родину та й напишім до доктора Ґалана, що ми хочемо її забрати!

— Сусідо, дайте руку! З вами в огонь, і в воду, з вами, навіть, ашуранс підпишу!

— Ой, дякую вам!.. Знаєте, після того аж мені на душі легче стало! Ніби з неї якийсь важний камінь звалився...

— Гадаю, що й паска буде нам тепер ліпше смакувати!

Ікер.

ЗНАМЕННИЙ ПРИКЛАД

ЗУАДК переселив близько 40.000 українців до ЗДА. В цій масі нових поселенців є різні люди. Хтось, читаючи наше оповіщення і список тих осіб, які ще від 1949 року не розрахувались із своєю допомоговою установою за кошти переселення, може мати погане поняття про всіх нових поселенців. Та воно так не є. Для прикладу хочемо подати один випадок, який вказує на гарні і громадські прикмети загалу нових поселенців. 2. жовтня 1952 року (значить перед несповна двома з половиною роками) прибула заходами ЗУАДКомітету родина п. Михайла Сахно: батько, мама і синок. Ця родина — хоч і прибула на основі закону про ДіПі — мусіла сама покрити кошти переїзду океаном (їхала на кораблі, який не належав до американської фльоти). Зрозуміла річ, ця родина втікачів не мала грошей на покриття коштів переїзду і тому потрібно було, щоб ЗУАДК дав їй на цю ціль позичку. Ця позичка винесла 491.68 долярів. Але цей високий, як на початковий побут у новій країні, довг не дав причини тій рідні нарікати. Ця рідня таки зразу виявила намагання ратами повертати гроші, а сьогодні вона вже зовсім позбулась товгу, виявляючи надалі вдячність ЗУАДК-ові за переселення і змогу поселення у новій країні добробуту. Ця рідня стала членом ЗУАДКомітету і точно вплачує свою членську вкладку. В останньому часі родина пп. Сахнів зголосила свою готовість спонзорувати переселенню нових аплікантів з Европи. Хоч сам п. Михайло Сахно не може бути спонзором, бо ще не є американським громадянином, — але він піднайшов спонзора, перебираючи на себе всі фактичні зобов'язання. Таких є більше. Вони є живим доказом правильности праці ЗУАДКомітету і вони, ті чесні й вдячні родини нових іміґрантів, є найбільшою моральною підтримкою для дальшої діяльности ЗУАДКомітету.

Уважливість при адресуванні листів

Управа ЗУАДК-ту звертається до всіх своїх інтересантів, щоб у листуванні з Канцелярією ЗУАДКомітету звертали увагу на точне адресування, як теж і точне означення справ, які порушено в листах. Подається до відома, що для скорої достави листа найкраще уживати адресу поштової скринки ЗУАДКомітету, а саме:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P.O. Box 1661, Philadelphia 5, PA.

Канцелярія ЗУАДКомітету приміщена у власному домі ЗУАДКомітету у Филаделфії і має таку адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF CCOMMITTEE
866 N. Seventh Street,
Philadelphia 23, Pa.

Дуже важлива річ — це точне окреслення справ, про які наші інтересанти пишуть у листах. Це головно відноситься до справ нового переселення. Кожна переселенча справа має наше порядкове число і тому просимо всіх спонзорів у справах переселення подавати це число у своїх листах. Найголовніша річ — це грошеві вплати. Буває, що хтось із інтересантів ЗУАДКомітету посилає в нашій конверті чек, чи поштовий переказ — не даючи призначення цих грошей. А що дуже часто одна справа переселення має двох і трьох спонзорів (фактичного, номінального та ще й особу з близької рідні), то буває, що один спонзор спонзорує і кілька випадків переселення, — тоді трудно вирішити про призначення вплати. Тому то Управа ЗУАДКомітету просить усіх подавати при кожній вплаті призначення грошей. При переселенчих справах треба подати не лише прізвище платника, але теж і апліканта, за якого призначена ця вплата, разом із числом ашурансу, як теж і точне окреслення призначення грошей, як кошти переїзду океаном, кошти траспорту з порту до місця призначення, адміністраційні кошти.

Така співпраця спонзорів і всіх інтересантів ЗУАДКомітету у точному означуванні справ багато влегшить працю нашої канцелярії, яка затруднює мінімальне число осіб.

ПРЕДСТАВНИЦТВА ЗУАДКомітету В ЕВРОПІ

Новий переселенчий закон, так званий Акт Допомоги Втікачам — РРА-1953, дає змогу на переселення втікачам з теренів західної Европи. Тому то ЗУАДК змушений вдержувати свої представництва в тих країнах, в яких живуть українські еміґранти і з яких ці еміґранти можуть переселитись до ЗДА. Такі Представництва ЗУАДКомітету існують у Німеччині, Австрії, Бельгії і Франції. До терену Англії, де є поважна скількість наших еміґрантів, новий закон не стосується. В Італії співпрацює ЗУАДК з Українським Комітетом Допомоги в Римі під протекторатом Їх Ексцеленції Архиєпископа Бучка. В Данії і Швеції полагоджує ЗУАДК справи безпосередньо з консулятами.

Подаємо адреси наших Представництв в окремих країнах:

НІМЕЧЧИНА:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
European Headquarters
Schoenberg Strasse 9.
Muenchen 27, Germany

АВСТРІЯ:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
Branch in Austria
Hellbrunner Allee 18, B. 14.
Salzburg, Austria

БЕЛЬҐІЯ:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
Delegue en Belgique
63 rue de Stassart
Bruxelles, Belgium

ФРАНЦІЯ:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
Delegue en France
13, rue Taine
Paris XII, France

ІТАЛІЯ:

UKRAINIAN RELIEF COMMITTEE
Passaggiate del Giannicolo 7.
Roma, Italy

Апліканти на переселення в цих країнах повинні, якщо бажають переселитись до ЗДА, перш усього знайти контакт із цими нашими Представництвами і за їх посередництвом і допомогою повести всі заходи.

П'ЯТІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЗУАДКОМІТЕТУ

Цього року відбудуться п'яті з черги Загальні Збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. Рішенням Екзекутиви Збори призначено на пізню осінь, на 12 і 13 листопада 1955 року, у Филаделфії. Про порядок нарад і місце Зборів буде ще окреме повідомлення.

Ці П'яті Загальні Збори ЗУАДКомітету зв'язані зі святкуванням 10-річчя праці нашого Комітету. Як вже було відмічено у пресі, в червні 1954 року проминуло десять років від заснування ЗУАДКомітету — установи, яка взяла на себе ввесь тягар української харитативно-допомогової і переселенчої акції для рятування українців-жертв війни. З тої причини П'яті Загальні Збори будуть дуже важливі не лише тому, що підсумують десять, чи вже навіть одинадцять років праці нашої установи, але теж матимуть святковий характер. Заповіджено вже з цієї нагоди концерт, на якому виступить славний вже своїми першими виступами мішаний хор „Кобзар" з оркестрою, під управою композитора Антона Рудницького, як теж відбудеться прем'єра нової п'єси в постанові Українського Театру в Америці під управою Йосипа Гірняка. Буде виставлена одна із нагороджених на конкурсі ЗУАДКомітету п'єс.

То ж і П'яті Збори ЗУАДКомітету будуть подією для всієї української громади.

ХТО МАЄ АКТИВНЕ ПРАВО ЧЛЕНА ЗУАД КОМІТЕТУ НА ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ?

З уваги на розмірно близький реченець Загальних Зборів ЗУАДКомітету подаємо на підставі статуту ЗУАДК-ту інформації про те, хто має право (активне і пасивне) на Зборах ЗУАДКомітету. Як відомо, ЗУАДК являється центральною українською допомоговою установою і побудований на членсвтві всіх українських допомогових організацій і товариств у ЗДА. То ж і правними членами ЗУАДКомітету є українські допомогові організації, чи товариства. На Загальних Зборах ЗУАДКомітету репрезентують цих правних членів ЗУАДКомітету легально вибрані делегати, по одному від кожної організації — члена ЗУАДКомітету. Ці делегати мають активне і пасивне виборче право. ЗУАДК має ще другий вид членства, а саме спомагаючих членів, якими є особи, що вплачують річну вкладку в сумі 5 дол. Ці спомагаючі члени, об'єднані у Відділах ЗУАДКомітету, мають право брати участь у загальних зборах ЗУАДКомітету, як обсерватори.

Право вислати делегата на Збори ЗУАДКомітету мають ті організації, які вплатили до ЗУАДКомітету членську вкладку за 1954 і 1955 роки та співпрацювали в акціях ЗУАДКомітету. Нові члени-організації можуть вислати делегата тоді, коли зголосили своє членство в ЗУАДКомітеті на 90 днів перед датою Загальних Зборів і виконали свої членські повинності. (Вплатили членську вкладку та були прийняті в члени Екзекутивою ЗУАДК). Голоситись в членство до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P.O. Box 1661, Philadelphia 5, PA.

ЛІТНІ ВІДПОЧИНКОВІ ОСЕЛІ ДЛЯ ДІТЕЙ

Управа Злученого Українського Американського Допомогового Комітету організує теж і цього літа

ЛІТНІ ВІДПОЧИНКОВІ ОСЕЛІ ДЛЯ ДІТЕЙ.

Оселі будуть влаштовані в прегарних гористих околицях гір Кетскіл у Стейті Ню Йорк на території українських відпочинкових ресортів — окремо для хлопців і окремо для дівчат.

Відпочинкові оселі триватимуть 5 тижнів (в місяцях: липень і серпень). Приймаються діти від 5 до 14 років життя.

Провід осель у фахових руках вишколених виховниць.

Зголошення на оселі приймаються вже — найпізніше до кінця квітня 1955 року. Це передчасне оголошення потрібне тому, щоб вповні забезпечити оселі відповідно до числа зголошених дітей.

Зголошення приймають:

Бюро Станиці ЗУАДКомітету у Ню Йорку:
United Ukrainian American Relief Committee —
11 East Seventh Street, — New York, N. Y.

Канцелярія ЗУАДКомітету у Филаделфії:
United Ukrainian American Relief Committee —
866 North Seventh Street — Philadelphia 23, Pa.

як теж і Відділи ЗУАДКомітету в окремих місцевостях.

Управа ЗУАДКомітету.

РЕЄСТРАЦІЯ САДІВНИЧОК

Управа ЗУАДКомітету переводить реєстрацію садівничок, як теж і іншого фахового персоналу для дитячих садків. Теж і виховниці для відпочинкових таборів можуть зареєструватися в канцелярії ЗУАДК, бо Управа ЗУАДКомітету має змогу примістити їх на працю за фахом.

Зголошуватись просимо негайно на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF CCOMMITTEE
866 N. Seventh Street,
Philadelphia 23, Pa.

Діти Дитячого Садку на Оселі ЗУАДКомітету.

СКАЖІМО: ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Великодні дзвони сповіщають, що ХРИСТОС ВОСКРЕС! Вони сповнюють наші серця радістю, що і для нас, після дочасного, призначене життя вічне. Вони вливають у наші душі надію, що після кожної зими приходить весна, що всім страстям і терпінням приходить кінець, що Світло і Правда завжди були і будуть кінцевими переможцями. І тому ми, з радістю в серці та надією в душі, відповідаємо: ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Під час цьогорічних Великодніх Свят, як і в минулих роках, Злучений Український Американський Допомоговий Комітет веде кампанію збірки традиційної Великодньої Писанки на свою харитативно-допомогову акцію. Завдання тієї акції великі в теперішню пору і можуть бути ще більші завтра. Тисячі наших залишенців в Европі потребують нашої опіки, нашої всебічної допомоги і на неї, як на спасіння чекають. Тисячі інших очікують наших завірень, щоб могти скористати з, можливо, останньої нагоди та переселитись до цієї країни, щоб знову стати людьми та знову почати жити по-людському. Великодній час і збірка Писанки дають найкращу нагоду виявити наші розуміння тих потреб та наш обов'язок у відношенні до тих, що є нашими братами, що на нас уповають та звязують з нами свої найкращі і чи не єдині надії.

Великдень, Христос Воскрес! Скажімо і докажімо, що Він наравду Воскрес, що Христос воістину воскрес у наших серцях та наших душах! Докажімо це не тільки словом і великодньою піснею, але й великоднім ділом, складаючи нашу щедру пожертву Великодньої Писанки на харитативно-допомогову акцію ЗУАДКоміету! Докажімо, що ми віримо у Воскресення Христове та в Христову науку, що ми любимо ближнього свого, як себе самого, уможливлюючи йому, підписом ашурансу, щоб він приїхав до цієї країни та зажив таким самим щасливим життям, як ми живемо!

Великдень — день радости! Наша радість буде подвійна, якщо ми дамо нагоду та своєю пожертвою на писанку для ЗУАДК-у причинимось, щоб раділи теж наші брати і сестри на скитанні в Европі! Тоді бо ми радітимемо ще й їхньою радістю, а вони нашою. Тоді ми всі з подвійною силою і радістю відчуємо, що ХРИСТОС ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

ЯК ПЕРЕВОДИТИ ЗБІРКУ ПИСАНКИ?

В час Великодня ЗУАДКомітет переводить зорганізовану збірку ПИСАНКИ, що повністю призначена на допомогово-харитативні цілі. Як відомо, ЗУАДК не користає з приділів від Українського Народного Фонду, що його збирає УККА на політичні й культурні цілі. Згідно з порозумінням УККА—ЗУАДК, як харитативна установа, переводить на свою діяльність окремі збірки у формі ПИСАНКИ і КОЛЯДИ.

Остання збірка ПИСАНКИ дала ЗУАДКомітетові понад 10,000 долярів, хоч ще нема точного обрахунку, бо деякі громади ще дотепер не прислали звідомлення і збіркових лист. За цю підтримку українського громадянства для ЗУАДКомітету в його посиленій допомоговій і переселенчій діяльності Управа ЗУАДКомітету складає всім організаціям і окремим особам, які перевели збірку КОЛЯДИ, свою подяку, як теж і дякує сердечно всім жертводавцям. Точні звідомлення із збірок подані у фінансових звітах ЗУАДКомітету, що їх оголошуємо в газетах.

При цій нагоді Управа ЗУАДКомітету вияснює, що ЗУАДКомітет має офіційний урядовий дозвіл на ведення збіркової акції на терені ЗДА. Всі збірщики мають офіційну листу ЗУАДКомітету і всі пожертви повинні бути вписані на цю офіційну листу та й підписані жертводавцями. Наші збіркові листи нумеровані і жертводавець може перевірити їх, записуючи число листи.

ЗУАДКомітет відповідальний за збірки не лише перед своїм громадянством, але теж перед американським урядом. Тому то збірщикам не вільно надуживати довір'я ЗУАДКомітету і переводити одночасно інші збірки на інші цілі. Просимо всі організації й окремих громадян мати на увазі ці вияснення Управи ЗУАДКомітету і для добра справи перестерігати їх при переведенні збірки на ПИСАНКУ. Просимо теж вчасно переслати збіркові листи і зібрані фонди, щоб ми могли негайно виготовити звідомлення для преси.

Писати на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P.O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ЖЕРТВУЙТЕ ЩЕДРО НА ПИСАНКУ ЗУАДК-ові, — ЩЕДРІСТЬ ВАША ОПЛАТИТЬСЯ СТОКРАТНО!

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК-У!

ЗБІРКА НА ПИСАНКУ ЗУДАКОВІ

(За „Лисом Микитою").

ЗВІТ

з пожертв зложених у Злученому Українському Американському Допомоговому Комітеті у Филаделфії за місяць лютий 1955р.
(Закінчення)

АРКЕНЗО:

Берівил: Ярослав Михайлович $10.

ВАШИНҐТОН:

Сіетл: Збірка „Коляда" на листу ч. 6468 $25. (Зібрала й переслала Марія Шевченко). Зложили по $5: родина Солимів, Микола Демко; по $3: Марґарита Стаплер; по $2: Федосій Кравець, Василь Бондарчук, Олена Струць, Ігор Шевченко, Марія Бек; по $1: Юрко Коломиєць, Роман Струць.

ВИСКАНСИН:

Люблін: Дан Троз $5.
Мілвокі: Ст. Пиндик $1.

ДІСТРИКТ КОЛОМБІЯ:

Вашинґтон: Укр. Православна Церква св. Ап. Андрея $25 („Коляда" на листу ч. 7971).

ІЛЛІНОЙ:

Вермонт: Юрчик і Петрусь Фещенко-Чопівські $5. (На „Свячене" для дітей залишенців).
Шікаґо: В. Котенко $10; Микола Кумпан $6; по $5: Нестор Левицький, В. Кохно; Григорій Довженко $1.
Елмвуд Парк: Микола Боруцький $5.

ІНДІЯНА:

Гантинґтон: М. Жовнір $1.
Оклей Сіті: Антон Ставарський $1.

МЕРИЛЕНД:

Балтимор: „Самогоміч" „Коляда" $26. На листу ч. 8805 (збір. Емануїл Притула). По $2: Семен Михайлишин, Борис Зелинський, Остап Садовий, Анна Ящук, Юлія Булавка, Данило Пісецький; по $1: Мулькевич, Ст. Паращак, Анатоль Булавка, Володимир Романовський, Андрій Чорний, Іван Тригубенко, Роман Більчак, Василь Корж. — На листу ч. 8675 (збір. Марія Притула). По $2: Емануїл Притула, А. Поліщук; по $1: Дмитро Льоренц, Іван Зенько.

МІЗУРІ:

Ст. Луїс: По $10: У.Н.С. Відд. ч. 179, У.Н.С. Відд. ч. 373 — Т-во Любов.

МІНЕСОТА:

Мінеаполіс: Ник Прегар $25; Дмитро Іфкевич $5 (помилково проголошено в першій половині звіту $1).
Ст. Пол: Т. С. Рябокін $5.

МІШІҐЕН:

Бентон Гарбор: У.К.К.А. „Коляда на листу ч. 7735 $106.20 (+ $11.80 для Відд. УККА). З них по $10: Іван Побуцький, Михайло Куликовський, Василь Лизун, Іван Погиба; по $5: Іван Полиганич, Михайло Свербинський, Михайло Крехівський, Олекс. Вознюк, Василь Куцмида, Ник. Шушман, О. Афанасій, Е. Єзурський, Тимко Коваль, Пилип Прокопчук, Михайло Одосіїв, Павло Фібел, Степан Валіґунда, Іван Прокопчук, Джим Прокопчук; Конст. Сотник $3.
Гемтремк: У.Н.С. Відд. ч. 20, „Коляда" $5. На листу ч. 6297: Андрій Триш $2; по $1: Василь Коцієлко, Роман Шавранський, Віліям Березовський.
Дітройт: Укр. Роб. Союз Відд. ч. 272, „Коляда" $42. На листу ч. 6789 (збір. Василь Лазечко). По $10: Відд. ч. 272, Василь Довгань; по $5: В. Лазечко, В. Лисий, Петро Марфей; по $1: Михайло К... Г (підпис не читкий), В. Кузич, Ф. Гайда, В. Українець, А. Нагірний, Теодор Деміянко, Василь Корбита. — ДОБРУС, „Коляда" $20. На листу ч. 8870 по $5: Петро Трепет, Микола Лісківський; по $2: Іван Козин, Федір Федоренко; по $1: І. Вовенко, І. Єфіменко, П. Майсюра, І. Качмар, П. Пальчик, Євген Цюра. — Укр. Роб. Союз Відд. ч. 90, „Коляда" $16.50. (До цього $14, прогол. у січневому звіті). На листу ч. 6575: Відд. ч. 90 У.Р.С. $5; Микита Ковальчук $3; по $2: Андрій Поночовний, Іван Мельник, Григорій Рибка, Федір Случак, Антон Яник, Е. П. Водзинський, Олена Войтович, Іван Коваленко, Олена Галеш, К. Вагилевич, Віталій Метулинський, Михайло Казимірів, Адам Мартинюк, Григорій Рябуха, Іван Скібіцький, Евфимія Гузар, Іван Говенчук, Микола Геник, Валерія Каліпська, Йосиф Заплатинський; по $1: Н. Карпинський, Г. Піотровський, М. Рудяк, Іван В.... (підпис не читкий), Григорій Іванко, Н. Н. (підпис не читкий), Ю. Писаренко, Марта Дольний, Ларрі Г. Вест, А. Палаташ, А. Мацкевич, В. Соболь; решта дрібними. — С.У.А. Відд. ч. 5 $10; „Коляда" на листу ч. 8874 $15. — Збірка „Коляда" $15 (зібрав і переслав д-р Амброзій Вусик). На листу ч. 8841 по $5: І. Чуник, Богдан Петрина, Альфред Козак.
Понтіяк: Іван Скібіцький $5.
Стендиш: Н. Гнатчук $5.

НЮ ДЖЕРЗІ:

Байон: Іван Свищук $2.
Вінланд: У.К.К.А., „Коляда" $114. На листу ч. 7748 (збір. М. Захарків і Ст. Навроцький)) і на листу ч. 8687 по $5: Ольга Дячук, Степан Витвицький, Микола Шкред, Степан Навроцький, Олекса Василенко, Федір Німець, Андрій Кужик, Никифор Коолдяжний, Данило Петрочко, Петро Галатій; по $3: Дмитро Забігач, Григорій Музика, Марія Ничка, Микола Захарків, Іван Малюк; по $2: І. Сливка, І. Царук, П. Царук, М. Челяда, І. Юрич, Марія Михалко, М. Кадигроб, І. Савицький, С. Шуляка, В. Сьнярський, І. Чайка, А. Савка, В. Морозевич, Ст. Цвилюк, Іван Галатій, М. Федчун, М. Мороз; Іван Бенько $1.50; по $1: Александра Антонович, Олег Кононенко, Конст. Кононенко, М. Фанок, М. Никифорук, Петро Сулимко, М. Київський, А. Баґіновський, О. Шміт, Ст. Кіцак, Марія Галабура, О. Зеник, П. Кусик; решта дрібними.
Вудбайн: Українська Громада, „Коляда" $36. На листу ч. 7763 по $2: Юрій Карач, Василь Лесів, Олена Кузан, Гілярій Зарицький, Франк Бабіш, Миколай Бончук, Елі Родел, Василь Зенк (ст.), Василь Зенюк (мол.), Теодор Гнида, Юрій Пікулицький, Іван Чучура, Василь Панчишин, Д. Криштелович, Параня Лепка; по $1: Евстахій Пікулицький, Юрій Чучура, Стефан Чучура, Андрій Чучура, Т. Ющак, Ірина Бончук.
Вудбрідж: Мик. Теслевич $2.50.
Джерзі Сіті: М. Галубець $5.
Нюарк: Укр. Центр. Комітет, „Коляда" $40. На листу ч. 8388 (збір. д-р Осип Утриско. Інж. П. Гарник $5; по $2: д-р О. Утриско, В. Гнатів, М. Данчук, М. Завицький, Я. Прухницький, В. Ковблянський, д-р В. Сенежак, Я. Яворський; по $1: Т. Гелемей, П. Решетило, К. Боднарук, В. Дорош, Я. Піндус, мґр. Е. Цибик, П. Чижик, Н. Мандюк, В. Мандюк, І. Атаманець, д-р С. Янів, Р. Філінський, Т. Кордуба, В. Хомич, В. Гнатик, мґр. М. Кіндрачук, М. Лозінський, М. Гагайкевич, К. Гречак. — По $10: „Самопоміч", Ст. Куцан. — ОВВУА, „Коляда" $7. На листу ч. 8918 (збір. Василь Кузик) по $2: Василь Кузик, Василь Мушак; по $1: Е. Хмілевський, Р. Ричок, д-р М. Гой. — Іван Стринадюк $5; Т. Бутко $1.
Ню Бронсвік: У.Н.С. Відд. ч. 315, „Коляда" $107. З них на погребі Павла Гаврилова, секретаря Відд. 315, зібрано в його пам'ять $82). Всього на листу ч. 6131 (збір Ст. Дембицький): Текля Гаврилів $20; п. Вілецький $10; по $5: Павло Гаврилів, Стефан Дембіцький, Володимир Кедровський, Микола Фенчинський, Йосиф Білоган, Еміль Угорчак, Й. М. Угорчак, Емілія Угорчак, Стефан Гладкий, Теодор Гавриш; по $3: Йосиф Білоган, п. Грицай; по $2: о. Паздрій, І. Ковалюк, д-р Сайкевич, Петро Козачок, Стефан Дячишин; по $1: Н. Н., п. Редиш, Н. Н., п. Сведер, Емілія Корнат, п. Дячишин, Анна Ваверчак, п. Князь, Са.... (підпис не чткий), М. Романець, Петронеля Микуляк.
Петерсон: Збірка „Коляда" переведена У.К.К.А $14. На листу ч. 7760 (збір. М. Чоповський) по $2: Мирослав Чаповський, Богдан Гірняк, Микола Кузьмук, В. П., К. Г (підпис не читкий); по $1: Н. Н., Н. Н., Осип Рутецький, Степан Івасінка.
Трентон: Матірний Союз Українок, „Коляда" $25. На листу ч. 8925: Дарія Кузик $2.50; по $1: Г. Максимюк, А. Дерев'янко, Т. Сендзік, Б. Качуровський, А. Захвалинська, К. Самоєй, М. Стратієнко, В. Верган, п. Скоропад, п. Ріхліцька, п. Білоус, п. Котенко, п. Стасишин, п. Бірбан, п. Корсак, п. Харитчак, О. Палажій, п. Палажій; О. Сенько, О. Піддубна, І. Стратієнко, А. Попадюк; решта дрібними.

НЮ ЙОРК:

Ню Йорк Сіті: „Червона Калина" $89.34. — Збірка „Коляда" $34.50. (Зібрав і переслав Григорій Яремчук). На листу ч. 8842 по $5: Григорій Яремчук, Петро Лепчанський, Іван Яремчук; по $2: Ст. Селешко, О. Маланчук, В. Луцків, М. Швейко, П. Потуляк; Теодозій Кушнір $1.50; по $1: В. Берізка, П. Кіра, І. Вуйків, С. Кметик, П. Байбак, Е. Стахів, М. Дністрян, М. Белендюк. — У.Н.С. Відд. ч. 457, Т-во Культура, „Коляда" $10.35. На листу ч. 6263 по $1.60: С. Сіґнаєвський і В. К. (підпис не читкий); по $1: Надія Литвиненко, О. Пискаль, п. Юрковський, С. Літаш, Осип Длабога, Василь Слуцький, Роман Савицький; решта дрібними. — По $10: Ілько Савчинець, Катерина Семйон; по $5: Іванна Венцаль, Григорій Яремчук; Дмитро Кручко $2; Михайло Микола $1.
Асторія: У.Н.С. Відд. ч. 5, „Коляда" $11. На листу ч. 6216 по $2: М. Левицький, М. Заровений, П. Барнич; по $1: С. Кривен, П. Сидор, П. Левенец, А. Микитин, А. Палам.
Бруклин: Володимира Савчинська $8.
Джемейка: С. У. А. Відд. ч. 18, „Коляда" $20. (Зібрано на річних зборах Відділу)
Елмайра: Збірка „Коляда" (зібрав і переслав І. Чопко) $28. На листу ч. 6042 по $3: І. Гордійчук, Іван Чопко; по $2: Михайло Гуцул, Василь Салиґа, Пачовський, Антон Теплюк, Павло Романишин, Павло Німець, Петро Витрва, В. М. Шабатура, Максим Осташевський, Іван Стецько; по $1: В. Осташ, О. Стець.
Іст Медов: Василь Данилюк $5.
Когус: У.К.К.А., „Коляда" $101. (Прізвищ жертводавців Відділ не подав).
Поукінсі: Ініціятивна Група У. К. А., „Коляда" $26.50. (Переслав Мирослав Оршуляк). по $3: д-р Володимир Ленець, Михайло Новак, Роман Климкович; Михайло Костів $2.50; по $2: Мирослав Оршуляк, Юрій Оршуляк, Ярослав Остапюк, Дмитро Кефор, Михайло Белей, Андрій Королик; по $1: Теофіль Остапюк, Василь Чубатий, Стефан Берник.
Амстердам: У.К.К.А., „Коляда" $21. На листу ч. 7764 (збір. Я. Кравчук і І. Гайдучок) по $1: Ярослав Кравчук, Іван Гайдучок, Григорій Федорончук, Олексій Білинський, Стефан Бибик, Дмитро Римарук, Михайло Бабяк, Йосиф Вдовичин, Гриць Пасічник, Петро Костій, Леонід Савчинський, Катерина Желяско, Михайло Сметана, Т. Кривулич, Никола Андрухівський, Стефан Яремишин, Василь Кріль, Михайло Могила, Петро Стадник, Кость Качмарський, Петро Буцьор.
Рівергед: Мих. Футерко $3.
Рачестер: Укр. Допомоговий Комітет, „Коляда" $244. (Переслав Роман Пристай), поіменний список жертводавців буде подано по одержанні виказу). — У.Н.С. Відд. г. 437, „Коляда $6. На листу ч. 6394 (збір. М. Малинівський): Михайло Мельник $4; Михайло Малинівський $2. — „Самопоміч", „Коляда" $5. На листу ч. 8667 (збір. Михайло Єйна): Андрій Харамбура $2; по $1: О. Кушнір, Іван Телґа, Микола Дутка. — Михайол Куцин $1.
Сентрал Айслип: Д-р Роман Кузів з дружиною $5.
Сиракюз: ОДВУ Відд. ч. 9, „Коляда" $39 (+ 25 ц. за пересилку). На листу ч. 8856 (збір. Гавриїл Туркевич: Д-р М. Семчишин $3; по $2: М. Граб, Микола Ковбасюк; по $1: А. Гірняк, Ігнат Зельський, Гавриїл Туркевич, Іван Пігуляк, Михайло Середович, Дмитро Оринич, Мирон Наконечний, Лев Чумак, Ярослав Величко, Стефан Пилипишин, Йосиф Маловецький, Іван Луцак, Михайло Фанок, Юхим Костюк, Стефан Андришин, Микола Годжак, Василь Гук, Іван Гвозда, Іван Дрозда, П. І. Мацко, Михайло Рубич, Михайло Бунецький, Дмитро Ткач, Михайло Кіянка, Володимир Кіцак, Константин Бусько; решта друбними.

ОГАЙО:

Клівленд: Українські Злучені Організації, „Коляда" $32. На листу ч. 7786 (збір. Микола Тарасюк) по $5: Іван Коровицький, Іван Тремблюк; по $1: О. Е. Малицький, Марія Кукіз, Іван Клим, Дм. Шмаґала, Яків Смець, Микола Тарасюк, Василь Камінський, Петро Сокіл, Михайло Ждан, Володимир Хомаа, Василь Жук, Іван Коломієць, Дмитро Базалик, Дмитро Загута, В. Брездун, Сергій Терентюк, Григорій Голубець, Р. Пироженко, С. Чабанюк, Я. Ляшук, Петро Хімка, Володимир Мазур. — Н. Н. $10; по $5: Антін Вакут, Данило Садивничий; Петро Андріишин $1.
Янґставн: Самопоміч, „Коляда" $52. На листу ч. 8784 (збір. Михайло Мартинишин) по $5: Іван Ліщак, Йосиф Лігінович; по $2: Микола Штинь, д-р Р. Стахура, Василь Прокопик, Михайло Мартинишин, Ст. Вишотицький, Еміль Гнатві, Казимир Бульван, Йосиф Мартинишин, Микола Михович, Михайло Болотенний, Михайло Терлецлкий, Михайло Люлька, Іван Мацейко, Григорій Дворак, Стефан Бурий, Михайло Стапай, Григорій Луць, Стефан Василевич; по $1: Стефан Яворський, Іван Вішка, Іван Вус, Іван Пруснїцький, Роман Горбачевський, Михайло Федьків.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:

Филаделфія: Замісць квітів на могилу сл. п. д-ра Луки Мишуги, голови ЗУАДКомітету, пожертви на харритативну діяльність ЗУАДК-у: Д-р Володимир Ґалан і Ярослава Ґалан $15; по $10: Павлина Різник, Леся Кінаш, Михайло Дубас; по $5: д-р Матвій Стахів, Іван Поритко, Остап Тарнавський, Оксана Генґало, Татяна Горащенко, Люба Бернацька, інж. Олексій Батюк. — Співоче Т-во „Кобзар", „Коляда" $40. На листу ч. 8914: Хор „Кобзар" $10; Василь Надраґа $3; по $1: Степан Петик, П. Филипович, Роман Вомпель, Роман Гесько, Олександер Смоляк, З. Чорнобіль, Стулковський, Михайло Григорчук, Стефан Лузецький, Маркіян Капій, Богдан Дубенко, Осип Бережницький, Іван Голинський, Александер Левицький, Марія Максимович, Богдан Фльоренчук, О. Дражньовська, Оксана Поритко, М. Бульба, Наталія В.... (підпис не читкий), Леся Кінаш, Марія Дубницька, Марія Сенейко, Анна Котельницька, Юрій Гаврилів, Мирон Саґатий, Євген Остапович. — С.У.А. Відд. ч. 20, „Коляда" $11.50. (Збірку перепроваджено на „Щедрому Вечорі", переслала п. Оксана Генґало). — По $10: Укр. Роб. Союз Відд. ч. 296, Українська Вільна Громада; — Т-во „Дністер" Відд. ч. 430 У. Н.С., „Коляда" $5. (На листу ч. 6312 по $1: Г. Маґаїр, П. Гомель, Д. Марущак, М. Осталяк, Д. Павлище). — По $5: Стефан Новоженюк, Володимир Басюк, О. Ярослав Пасічниський; по $2: Стефанія Чорпіта, Василь Дуцирак.
Аліквіпа: У.К.К.А, „Коляда". $17. На листу ч. 7795 (збір. О. Миськів) по $5: Юліян Манастирський (мол.), Василь Манастирський (мол.); по $1: О. Миськів, Олекса Реть, Йосиф Білас, Казімір Пудик, Гр. Павлушок, Ілля Матвіїв, Василь Лаврик.
Амбридж: Укр. Роб. Союз, Відд. ч. 5, „Коляда" $15. На листу ч. 6923 (збір. Захарій Коваль): Мартин Белей $11; по $2: Іван Довгаль, Йосиф Бузар, Захарій Коваль, Николай Стефківський, Дмитро Скробут; по $1: Михайло Скробут, Ф. Зелінський, М. Матвієвський, Стефан Шанайда, П. Караско, Іван Н.... (прізвище нечитке), Ольга Лісевич, М. Халупак, Ст. Іваницький, Марія Чикановська, І. Бобак, Семен Дністрян, Лука Гніздюх, М. Шибінський, І. Мельник, Ст. Федецький, Теодор Геґет, Т. Грицик, Дмитро Гереґа, Анна Гадомська, Дм. Андрусишин, Василь Лех, Ст. Белей, Л. Завірський.
Вейн: Михайло Гойда $5.
Едістон: Василь Коцюба $10.
Ірі: М. Щука $1.
Крум Лін: Н. Гречаний $2.
Линдора: Укр. Правосл. Церква св. Петра й Павла, „Коляда" $31.50. На листу ч. 7804: Михайло Марків $10; по $5: Укр. Амер. Горожанський Клюб, Василь Дмитрик; о. прот. Іван Шнурер $2; Григорій Павлюк $1.50; по $1: Анастазія Дмитрик, Анастазія Венґрин, В. Олексишак, П. Весоловський, С. Петрашко, М. Тимків, О. Мушак, І. Марчишин.
Нортгемптон: Іван Лютий $1.
Пітсбурґ: В. Гуменицький $1.

РОВД АЙЛЕНД:

Провіденс: УККА, збірка „Коляда" $7. На листу ч. 7835: Джені Поледворна $4; Семен Александрук $2; І. Лаба $1.

ФЛОРИДА:

Маямі: С. Майк $2.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет у Филаделфії.

ВСЕ Є ПРИЧИНА ДО СМЕРТИ

(Підслухане на одному похороні)

— І помер наш містер Татух, царство йому небесне!.. І що його так скоро скосило?

— Відай не міг того пережити, що скитальці так купують „гавзи" і „кари"...

СВІЙ СВОГО ПІЗНАЄ

— Як ви пізнали, що я українка?

— Бо я чув, як ви говорите по-англійськи.

КОНКУРС НА СТИПЕНДІЮ ІМ. Д-РА ЛУКИ МИШУГИ

Управа Злученого Українського Американського Допомогового Комітету проголосила Конкурс на Стипендію ім. Померлого Голови ЗУАДКомітету — д-ра Луки Мишугй.

Стипендія виносить 500 долярів і призначена для студента-українця, який вивчає Суспільні Науки на одному із американських університетів.

Старатися про стипендію можуть ті студенти-українці, які:

1. живуть на терені ЗДА і тут же студіюють:
2. присвятилися студіям Суспільної Служби;
3. мають за собою бодай один рік студій Суспільних Наук.

Прохання про стипендію треба вносити до Управи ЗУАДКомітету на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. BOX 1661, — Philadelphia 5, Pa.

із заподанням:

1. 1. життєпису студента-апліканта;
2. відпису останніх свідоцтв (довідку про успіхи в науці);
3. опінію від Студентської Організації, чи теж української зорганізованої громади, у якій студент живе.

Реченець присилки прохань про стипендію назначено на 31-го травня 1955 року.

Управа ЗУАДКомітету.

ЛИСТА ДОВЖНИКІВ ЗУАДКОМІТЕТУ

Нижче подаємо список осіб, які прибули до ЗДА заходами Злученого Українського Американського Допомогового Комітету перед шести роками, ще в 1949 році та й до сьогодні не вирівняли коштів переселення. Управа ЗУАДКомітету вже багато разів зверталась із пригадкою до цих осіб, ба навіть проголошувала вже у пресі їхні імена, але не отримала від них ніякої відповіді. Наші листи до цих осіб із точними обрахунками за кошти переселення були повернені нам. Тому Управа ЗУАДКомітету ще раз прилюдно просить всіх поданих нижче осіб подати свої адреси до канцелярії ЗУАДКомітету та й повернути свій борг за кошти переселення, чи теж оправдати свою неспроможність ці кошти покрити. Просимо теж усіх людей доброї волі допомогти нам устійнити адреси нижче поданих довжників ЗУАДКомітету.

Прибулих до Бостону 18-го квітня 1949 р. кораблем „Дженерал Гаан": Цимбал Микола.

Прибулих до Бостону 21-го квітня 1949 р. кораблем „Мерси": Дрогобицький Орест.

Прибулих до Бостону 23-го квітня 1949 р. кораблем „Дженерал Гавз": Біловчук Василь, Богданна і Данило. Фугол Петро, Анна, Анатоль і Марґарета. Гладкий Володимир, Лидія і Олександер. Жирардо Антонина.

Прибулих до Ню Йорку 26-го квітня 1949 р. кораблем „Дженерал Ланґфіт": Первен Володимир, Єлисавета і Надія. Д-р Володимир Станецький і Ірена.

Прибулих до Ню Йорку 27-го квітня 1949 р. кораблем „Дженерал Герсей": Логін Михайло, Ольга, Богдан, Романа. Кондратенко Антін.

Прибулих до Ню Йорку 4-го травня 1949 р. кораблем „Дженерал Блек": Абрамюк Ілля з родиною.

Прибулих до Бостону 4-го травня 1949 р. кораблем „Марін Джампер": Федорук Олександер з родиною, Галкин Олександер, Кулаківський Микола, Некрашевич Іван з родиною. Немет Ірма, Рева Нил.

Прибулих до Ню Йорку 10-го травня 1949 р. кораблем „Дженерал Голбрук": Боднар Филип з родиною, Грибовський Іван, Голь Михайло, Матерацький Дмитро.

Прибулих до Бостону 15-го травня 1949 р. кораблем „Дженерал Елтінж": Гоголь Василь з родиною, Грицак Ярослав, Лютий Петро, Уляна, Виктор, Соколовський Всеволод, Жлукта Микола, Анна, Ігор і Евгенія.

Прибулих до Бостону 16-го травня 1949 р. кораблем „Дженерал Гавз": Баранецький Іван, Анастасія і Ірена.

Прибулих до Ню Йорку 28-го травня 1949 р. кораблем „Марін Джампер": Бочко Микола, Петрина Василь.

Прибулих до Ню Йорку 6-го червня 1949 р. кораблем „Дженерал МекРей": Варварів Василь з Галиною.

Прибулих до Ню Йорку 10-го червня 1949 р. кораблем „Дженерал Гавз": Гринів Василь з родиною і Кордонець Петро.

Прибулих до Ню Йорку 16-го червня 1949 р. кораблем „Дженерал Гайнцелман": Бучковський Василь з родиною. Дума Іван і Анна.

Прибулого 17. червня 1949 р. кораблем „Дженерал Балу": Самокішин Микола та прибулих цим самим кораблем Турик Микола і Францішка.

Прибулих до Ню Йорку 19-го червня 1949 р. Горохов Микола з родиною, Музичка Іван, Федора, Петро, Василь.

Прибулих до Ню Йорку 24-го червня 1949 р. кораблем „Марін Джампер": Маринович Марія, Матус Федір з родиною, Могилин Петро і Анастазія. Рабкевич Іван з родиною, Шамало Віра. Войтович Григорій, Богдан і Марія. Загородний Юрій, Ольга і Олег.

Прибулих до Ню Йорку 24-го червня 1949 р. кораблем „Дженерал Мюр": Курило Володимир і Юлія.

Прибулих до Ню Йорку 27-го червня 1949 р. кораблем „Дженерал Герсей": Александрович Теодор і Ева. Мокаляк Катерина і Віра.

Прибулих до Ню Йорку 2-го липня 1949 р. корблем „Дженерал Голбрук": Кравчик Михайло і Ева. Литвин Павло, Анастасія і Петро. Майчук Михайло. Носова Файна і Ірена. Семенюк Петро. Світич Антін.

Прибулих до Ню Йорку 2-го липня 1949 р. кораблем „Дженерал Гавз": Кузьма Михайло. Матчишин Станислав з родиною. Решнівецька Марія. Сніґура Евген.

Прибулих до Бостону 8. липня 1949 р. кораблем „Дженерал Блечфорд": Цибар Марія, Перерець Петро з родиною, Качмарек Микола і Катерина. Коростіль Михайло і Люба. Коростіль Сара і Ярослав. Олексюк Дмитро з родиною. Зінченко Ілько, Тереза і Шумило Домініка.

Прибулих до Бостону 8. липня 1949 р. кораблем „Дженерал Стерджіс": Галецький Олександер, Люба і Юрій. Майборода Василь з родиною. Перих Іван.

Прибулих до Ню Йорку 15-го липня 1949 р. кораблем „Дженерал Гаан": Ганкевич Софрон з родиною. Яцун Василь з родиною. Клименко Наталія і Пантелеймон. Ковшаренко Іван і Марія. Левкович Андрій з родиною.

Прибулих до Ню Йорку 17-го липня 1949 р. кораблем „Марін Марлін": Денкович Андрій з родиною. Фіцяк Дмитро з родиною. Филипович Йосиф з родиною. Коваліва Олена і Галина. Задорожний Іван з родиною.

Прибулих до Бостону 18. липня 1949 р. кораблем „Дженерал Джампер": Солонинка Андрій з родиною.

Прибулих до Ню Йорку 19-го липня 1949 р. кораблем „Марін Джампер": Гапій Микола і Анна.

Прибулих до Ню Йорку 21-го липня 1949 р. кораблем „Дженерал Балу": Белан Конон з родиною. Рура Роман з родиною. Мелешко Іван.

Прибулих до Бостону 22. липня 1949 р. кораблем „Дженерал Гайнцелман": Беднарський Леон, Марія, Анна і Роман. Кузьменко Іван, Марія, Таня, Надя. Похотнюк Емілія. Сабат Йосиф і Катерина. Зґуровський Валентина і Микола. Струк Петро і Мелянія.

Прибулих до Ню Йорку 30-го липня 1949 р. кораблем „Дженерал Мюр": Дишенський Василь, Ольга і Валентина.

Прибулих до Бостону 29. липня 1949 р. кораблем „Дженерал Блечфорд": Шевененко Тарас, Валентина, Ярослав і Елеонора. Семенко Гарасим, Ольга, Віра і Уляна.

Прибулих до Бостону 6. серпня 1949 р. кораблем „Дженерал Ланґфіт": Гончаренко Юрій. Крамар Володимир, Стефанія і Роман. Тацишин Василь.

Прибулих до Ню Йорку 7-го серпня 1949 р. кораблем „Дженерал МекРі": Гамець Дмитро, Катерина і Дмитро. Попина Стефан, Олена і Анна. Сипайло Юзеф з родиною.

Прибулих до Бостону 10-го серпня 1949 р. кораблем „Дженерал Гаан": Кот Петро. Микита Мирон. Кобринський Василь, Миска Михайло, Марія і Ольга, Олійник Михайло і Марія. Валюх Галина.

Прибулих до Бостону 14-го серпня 1949 р. кораблем „Дженерал Стерджис": Добровольський Іван і Надія. Шесняк Володимир, Марія і Йосиф.

Прибулих до Ню Йорку 17-го серпня 1949 р. кораблем „Дженерал Балу": Андрусів Андрій і Анна. Гайдук Гаврило. Олеарж Микола, Йосипа і Петро. Петриґа Стефан, Меланія і Зинаїда. Скочко Володимир, Тетяна, Юрій, Леонід і Борис.

Прибулих до Ню Йорку 20-го серпня 1949 р. кораблем „Марін Марлін": Флоґ Софія. Котко Лідія. Лозинський Михайло і Оксана. Меринда Евстахій. Мозолюк Анна. Петришко Іван. Струк Евгенія. Вишневський Марко, Ольга, Олександер, Надія і Володимир.

Прибулих до Ню Йорку 22-го серпня 1949 р. кораблем „Дженерал Блечфорд": Тачалка Йосиф і Катерина.

Прибулих до Ню Йорку 23-го серпня 1949 р. кораблем „Дженеррал Мюр": Андрушковський Стефан. Овчаренко Григорій, Марія, Анатоль, Юлія, Валентина і Галина. Кочиргін Стефан, Євдокія і Надя.

Прибулих до Бостону 28-го серпня 1949 р. кораблем „Дженерал Герсей": Бакун Ярослав, Анастасія, Микола і Роман. Філік Стефан і Софія. Кінаш Олег. Кущак Микола, Анна і Іван. Малярчук Василь, Іван і Марія. Ребак Марія. Савук Іван, Ольга і Люба. Шурбас Іван і Маґдалина. Середлюк Юліян. Школьний Теодор, Анна і Тарас. Війтик Іван, Марія, Йосип і Стефан. Загурський Михайло, Каролина і Богдан. Зарицький Юліян, Марія і Юліян.

Прибулих до Ню Йорку 29-го серпня 1949 р. кораблем „Дженерал Бунді": Водель Микола і Наталія. Долішна Параскевія. Грушаник Василь і Олена. Кепій Антон і Марія. Книґа Станислав, Марія і Лідія. Мирля Михайло, Текля, Іван і Марія. Окаліта Іван, Ольга, Богдан і Ірена. Сулим Олекса і Катерина.

Прибулих до Ню Йорку 29-го серпня 1949 р. кораблем „Дженерал Голбрук": Боднар Андрій, Катерина, Василь і Антонина. Бурніцкіс Ванда. Роґатинський Стефан, Анна і Олена. Ферко Павло, Неонила і Анна. Гарбар Гринко, Стефанія, Марія і Іван. Іванушко Іван, Анастасія і Дмитро. Сташко Іван, Текля, Роман і Марія. Третяк Андрій. Ніна і Людмила.

Прибулих до Ню Йорку 1-го вересня 1949 р. кораблем „Дженерал Гаан": Міцук Капітон, Надія, Василь, Марія і Іван. Обст Іван, Евгенія, Яна і Іванна.

Прибулих до Ню Йорку 3-го вересня 1949 р. кораблем „Дженерал МекРі": Бреньо Михайло. Івасиків Ірена. Чаторинський Іван, Евстахія, Богдан і Марія.

Прибулих до Ню Йорку 3-го вересня 1949 р. кораблем „Дженерал Стюарт": Білоус Яків і Олена з родиною (7 осіб). Павлик Йосиф з родиною. Лупуляк Ізидор, Василь, Анастасія і Олена. Гінда Михайло. Бондаренко Єфим і Текля. Стецик Михайло, Любов і Юрко.

Прибулих до Ню Йорку 7-го вересня 1949 р. кораблем „Дженерал Стерніс": Мінко Ілько, Катерина і Марія. Назаренко Андрій, Анастасія і Михайло. Смирнів Андрій з родиною. Бойко Федір, Настя і Борис. Котик Дмитро, Марія і Анна.

Пребулих до Ню Йорку 9-го вересня 1949 р. кораблем „Дженерал Гайнцелмен": Наконечний Йосиф, Анна і Евгенія. Павлик Стефан, Анна, Мирослава, Семен і Ярема. Стереб Теодор, Анна, Богдан. Веселовський Евген, Ніна, Лідія і Юрій.

Прибулих до Ню Йорку 10-го вересня 1949 р. кораблем „Дженерал Тейлор": Борис Василь, Акилина і Ярослав. Дворак Григорій і Василь. Гончаренко Григорій і Матрона. Кравчук Андрій, Текля, Любомир і Богдан. Кравчук Оксана. Лесків Ярослав, Стефанія і Ярослава. Козловський Стефан і Ярослав. Матіхен Михайло. Панов Теодор і Марія. Шуя Василь. Шумейко Антон, Анна і Анатолій. Лисиманка Яків, Олена і Розалія. Петренко Тимофій, Марія, Сергій. Ревюк Ірена.

Прибулих до Ню Йорку 11-го вересня 1949 р. кораблем „Дженерал Балу": Баклицький Гарасим, Олена, Микола і Ярослав. Глемба Іван, Марія, Орися. Гловацький Володомир. Гаврилів Микола, Надя, Василь і Марія. Гуцца Василь, Марія і Ліза. Корнюк Федір. Коваль Василь, Анна, Володимир, Дарія, Василь, Анна, Стефан. Сівецький Стефан і Параска. Волошин Михайло, Текля і Богдан. Коперта Микола з родиною.

Рівночасно прохаємо всіх тих, що приїхали заходами ЗУАД Комітету, вирівняти свою залеглість і тим дати змогу продовжувати нашу харитативну допомогу.

Зголошення нових адрес, сплати за переселення, членські внески та всі пожертви просимо посилати на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P.O. Box 1661, Philadelphia 5, PA.

ЗУАД Комітет у Филаделфії.

Примітка: У слідуючій листі боржників ЗУАДКомітет, крім осіб, рахунки яких повернулися, подасть імена тих, хто одержавши рахунок досі не вирівняв його.

ДІТИ САДОЧКА ЗУАДК-у У ФИЛАДЕЛФІЇ, ЯКІ ВИСТУПАЛИ У П'ЄСІ: У ЛІСІ НА ЯЛИНЦІ.

Перший ряд зліва до права стоять: Водьо Васєчко, Стефцьо Вирста, Славцьо Дикан, Валерій Горохів, Ніка Дубовський, Стефцьо Гринів, Славцьо Тарасевич і Федьо Вунь.
Другий ряд стоять: Ірця Гринишак, Галя Куряча, Зоня Ковальчин, Любця Капій, Марта Драхньовська.
Третій ряд — сидять: Пані Ірена Ярош (садівничка), Коля Ящук, Юрцьо Гринів, Ромцьо Ярош, Стефцьо Фартушок, Єзя Гринишак на колінах пані Оксани Генґало.
Четвертий ряд сидять: Маруся Гоцко і Ляля Матковська.

ЗУАДКомітет веде нову Переселенчу Акцію

Слідуючі особи чи родини просять американських українців допомогти їм переселитися з Европи до ЗДА на основі нового іміграційного закону з 1953-го року.

Листа ч. 32 (Німеччина):
1. Білевич Василь, Райнер.
2. Бурван Павло, Марія, Микола, Христина.
3. Гереґа Константин, Марія, Ярослав, Анна, Марія.
4. Гончарів Микола, Параска, Микола, Лукія.
5. Яворський Микола, Гертруд, Михайло.
6. Івенчовський Іван, Антоніна, Елеонора.
7. Кубрак Юрко, Олена, Ірена, Михайло.
8. Клим Юлія.
9. Колач Текля.
10. Коваленко Тамара.
11. Коваленко Раїса.
12. Коваленко, Михайло, Неоніля.
13. Кушу Ольг,а, Марія.
14. Кірмазов Іван.
15. Калантеренко Микола, Ніна, Олександер.
16. Климюк Юрко, Ірена.
17. Харченко Віктор, Ніна, Олександер.
18. Мороз Микола.
19. Моргун Федір.
20. Матухін Матрона, Галина.
21. Миклуш Іван, Франціска, Іван-Юрій.
22. Матухин Дмитро, Марія, Галина.
23. Мартинець Іван, Едита, Михайло.
24. Мосюк Михайло, Геновефа, Володимир, Марія.
25. Онушканич Теодор, Юстина, Ярослав, Юрій, Маріянна.
26. Онацький Іван, Анна, Лідія, Алла.
27. Онацький Мусій, Марія.
28. Піхальський Іван, Меланія, Стефанія, Ірена, Євген.
29. Процайло Дмитро, Ельфріде, Гельмут.
30. Роменкий Вера, Михайло, Ніна Дмитро.
31. Шевченко Дмитро, Гізеля, Ульріх, Лідія, Моніка.
32. Сакун Григорій, Анна, Ніна.
33. Шаповал Сергій, Анна, Михайло, Марія.
34. Семінякі̇в Іван, Анна, Петро.
35. Шинкарюк Максим, Марія, Анна, Стефанія.
36. Тиховський Ярослав, Варвара, Юрій, Орест, Юліяна.
37. Запорожець Олексій.

Листа ч. 32а (Франція).
1. Бойко Стефан, Евдокія, Параскевія, Галина.
2. Чепіль Ярослав.
3. Данговер Федора, Тамара.
4. Ді Пінто Савіне (італієць), Анна (українка).
5. Дробілко Петро, Марфа.
6. Коцєв Стефан.
7. Кісіль Карпо, Євдокія, Едвард, Микола, Катерина.
8. Кравець Анна.
9. Шуркай Іван.
10. Шуркай Євгенія, Іван, Іван, Татяна.
11. Баліцька Анастазія.

Щоб забезпечити цим особам чи родинам приїзд до ЗДА — треба, щоб американський громадянин підписав ашуранс і знайшов відповідну для аплікаита працю. Ашуранси конечно виготовляти в 6 примірниках і прислати п'ять виповнених і підписаних копій до бюра ЗУАДК-у.

Шукають Своїх Рідних

Увага: Зголошуючись на розшуки до З.У.А.Д. Комітету, треба на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковано прізвище особи, яка Вас, чи яку Ви шукаєте.

Зголошуючись на розшуки, не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАД Комітету, адресу якого подано при кінці.

20573 Софія Кукурудза знайому Анну Сверинок зі Станиславівщини, що в 1952 р. виїхала з Німеччини до ЗДА.

20574 Микола Пишний брата Юрка з родиною та односельчан зі села Жукотин, пов. Турка.

20575 Евген Бідан дядька Миколу Богдана родом зі села Паниковиця, пов. Броди.

20576 Наталка Скибінська, дочка Федя Головчака, вуйка Головкевич зі села Стебники, пов. Дрогобич.

20577 Михайло Конзеровський зі села Черниці, пов. Жидачів односельчан: Василя Садачинського, Стефана Деркача, Миколу Більського та вуйка Михайла Гензура, який виїхав до ЗДА в 1914 р.

20578 Іван Стрийковський кузинів з фамілії батька Тимка Манчур з громади Лашків, пов. Радехів.

20579 Марія Карась своїх дочок Марію і Катерину, що під час війни були вивезені на роботу до Німеччини.

20580 Стефанія Гордієвська-Тофан сестру Олену з Гордієвських - Гаврилко, дружину скульптора і сестрінку Надію Гаврилко, замужну за Остапа Абрамовича, як теж Михайла Кутного із села Воробіївки, біля Тернополя.

20581 Антін Ката родича Григорія Лохвіна, який внеміґрував до ЗДА в 1948 р.

20582 Володимир Стасюк, син Катерини, тіток Татяну і Анну Голодриджук зі села Дуплиська, пов. Заліщики.

20583 Марія Сокора вуйка Дмитра Петровського, який виїхав до ЗДА далеко до 1 світової війни.

20584 Марія Шумська своїх синів Михайла і Гриська із села Повергів, пов. Рудки, яких забрали до Німеччини в 1941 р.

20585 С. Бобішко своїх двох дядьків-вуйків, що ще до 1 світової війни виїхали з України до ЗДА.

ДОБРИЙ ЗАРІБОК

В неділю, під церквою, стрічаються два хлопчики і один другому хвалиться:

— Знаєш, я тепер що-другий день заробляю квόдра на морожене!

— А то як?

— Мій тато ходить до вечірньої школи вчитися англійського і бере мене з собою до лавки, щоб я йому підповідав!

ПРОСТЯГНІТЬ ПОМІЧНУ РУКУ БРАТОВІ-ЗАЛИШЕНЦЕВІ!